

Rūpnīcas VEF lampu radiouztvērēju un radiolu ražošana (1944.-1969.) preses skatījumā

II daļa – uztvērēji un radiolas ar pirkstlampām (1955.-1969.)

Pārnēsājamais lampu uztvērējs „Tūrists” jau pašā sākumā bija iecerēts kā pagaidu variants, lai lampas vēlāk aizvietotu ar tranzistoriem un izmantotu iespīestās shēmas plates. Rūpnīca VEF dažādā skaitā ražojusi trīs mazgabarīta pārnēsājamā bateriju uztvērēja Tūrists modeļus –

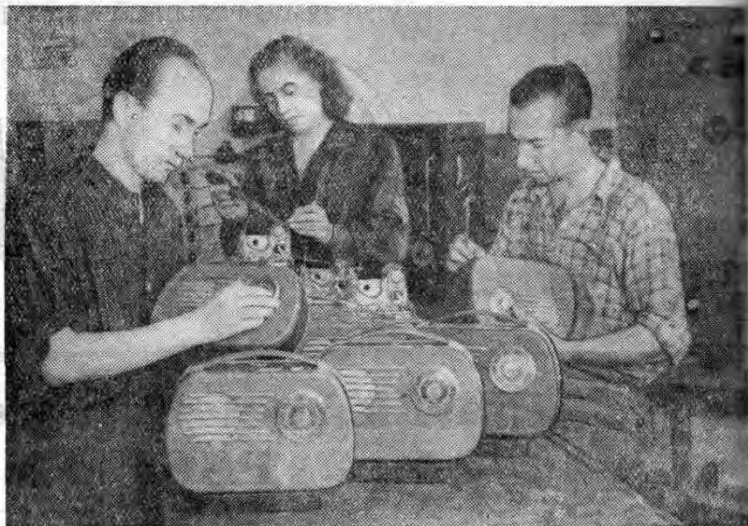
Tūrists PMP 55, Tūrists PMP 56 koka korpusā, Tūrists PMP 56 plastmasas korpusā.

— Tikai pagaidām, — uzsver radio laboratorijas vadītājs b. Ratiners, — jo, tikko kļūs iespējams, mēs mūsu «Turistā» radiolampīnas aizvietosim ar pusvadītājiem germanija kristalu veidā — tas atrisinās barošanas problēmu, nodrošinās aparata ilgadīgumu, ļaus ievērojami samazināt aparata izmērus un svaru, kā arī sekmēs iespēju realizēt tā dēvēto iespīestās shēmas montāžu, kas vairākkārt palētinās un precizēs aparata schemešanas un izgatavošanas darbu.

— Tikai tad, kad šie nodomi būs realizēti, — pasvīturo b. Ratiners, — mēs uzskatīsim, ka esam pilnībā atrisinājuši mums sprasto uzdevumu.

Ar ierosinājumu radīt vieglu, mazu, portatīvu uztvērēju, kas darbotos gan ar baterijām, gan ar tikla maiņstrāvu un būtu ērts un parocīgs ir lauku ļaudīm, ir pilsētniekiem, ir turistiem — VEF direktors b. Gaile nāca šā gada sākumā. Viņa ideja rada dedzīgu atsaucību starp rūpnīcas radioinženieriem un konstruktoriem. Jau pirmajās radošās diskusijās noskaidrojās, ka visi vienprātis par to, ka tādām uztvērējam jāatbilst trim pamatprasībām — tam jābūt kvalitatīvam, lētam un glītam. Šo prasību gaismā inženieru un konstruktoru grupa tad arī stājās pie uzdevuma risināšanas.

Mūsu rūpnīcas konstruktori izstrādājuši jaunu portatīvu pārnēsājamu radiouztvērēju «Turists». Eksperimentālajā cehā izgatavota jaunās produkcijas pirmā partija.
Attēlā: (no kreisās uz labo) eksperimentālā ceha montētāji R. Čirulis, V. Grunde un K. Demidovs montē radiouztvērējus «Turists».

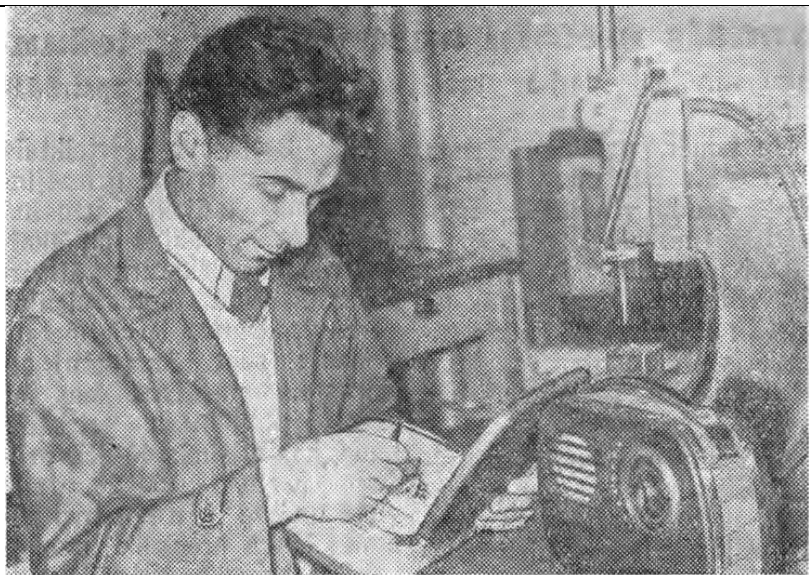
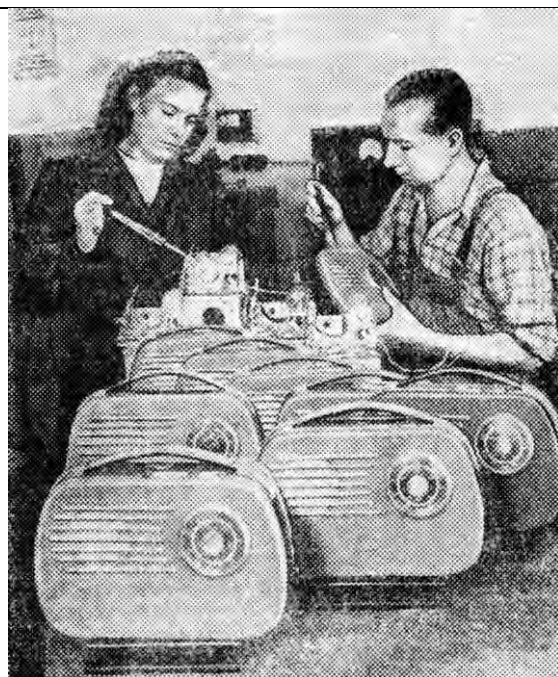
Pirmās ziņas par uztvērēju rūpnīcas avīzē Vefietis atrodamas 1955. gada 3. augustā.

Šī ir informācija par pirmo Tūrista modeli PMP 55 (PMP – saīsinājums no krievu valodas - mazgabarīta pārnēsājamais uztvērējs).

Латвийская ССР. Конструкторы рижского завода „ВЭФ“ создали малогабаритный переносный радиоприемник „Турист“, имеющий два диапазона и работающий на экономичных пальчиковых лампах. Приемник рассчитан на питание от сухих батарей, а также от электросети переменного тока. Он весит около двух с половиной килограммов. На снимке: монтажники В. Грунде (слева) и К. Демидов за регулировкой опытного образца радиоприемников «Турист».

Līdzīga ziņa ar līdzīgu foto publicēta žurnālā Radio.

(Радио 1955.Nr.11)

Labi strādā 12. ceha montētāju brigadieris A. Nikolajevs. Sistematiski izpildot maiņas normu par 180—200 procentiem, viņš rāda piemēru visiem strādniekiem.

Attēlā: A. Nikolajevs montē mazgabarīta radiouztvērēju «Turists».

(Vefietis 1956. 01.04.)

Radiotekniskās rūpniecības ministrija ieplānojusi mūsu rūpnīcai radiouztvērēju «Turists» masveida ražošanu 1956. gadā.

Lai izlaistu lielu partiju radiouztvērēju un gūtu iespēju turpmāk to izlaidi vēl palielināt, nācās īsā laikā pārstrādāt uztvērēja konstrukciju, lai varētu pielietot jaunāko tehnoloģiju — montāžu pēc iespīestām schemām. Tas ļaus izlaist lielu daudzumu šādu radiouztvērēju un pazemināt to pašizmaksu.

Pārstrādājot radiouztvērēja šasiņu montāžai pēc iespīestām schemām, liela uzmanība tiek veltīta kā radiouztvērēja jutīguma palielināšanai, tā arī citu elektrisko un akustisko datu uzlabošanai, ārējā noformējuma uzlabošanai, pielietojot taustīgu oārs'ēdzējus un samazinātus gabarītus. Decembrī šis darbs jābeidz un jāizgatavo jaunie paraugi.

Iespiesto shēmplati Tūrists tā arī neieguva, bet līdz galam neizveidots nokļuva kā dāvana Maskavā.

(Vefietis 1955.12.03.)

Par Tūrista likteni interesējās arī latviešu ārzemju prese.

(Tehnikas Apskats 1956.01.01.)

Rīgas radiofona ziņas 1955. g.

VEF izgatavojis 5 lampīņu uztvērēja paraugu "Turists", kas sver 2,3 kg kopā ar baterijām. Konstruēts taisngriezis, ar kura palīdzību varot pieslēgt arī tīkla spriegumam. Varot vakaros uztvert 20 stacijas uz vidējiem un 10 uz garām viļņiem. Bet augstākās instances kavējot tā masveida ražošanu (22. aug.)

1956. gadā no 14. līdz 25. februārim Maskavā notika PSKP 20. kongress, kura slēgtajā sēdē PSKP CK ģenerālsekretārs N. Hruščovs nolasīja referātu "Par personības kultu un tā sekām".

Kongresa delegātiem sūtīja dāvanas no visām padomjzemes malām, arī no VEF. Tūrista shēma bija pārveidota, bet nebija vēl preses plastmasas korpusu spiedliešanai, tāpēc korpusus izgatavoja no saplākšņa. Kā ziņots laikraksta Vefietis 1956. gada 11. februāra numurā, izlaista pirmā partija uztvērēju Tūrists (komplektā ar grezna iesējuma lietošanas instrukciju AB) kā dāvana kongresam. 1956. gada februāris uzskatāms par sākumu nebeidzamajai portatīvo uztvērēju dāvanu straumei, kura plūda uz Maskavas un Ļeņingradas vajadzīgo priekšnieku kabinetiem līdz pat bijušās PSRS sabrukumam.

Liels gods piekritis radio-ražošanas cecha darbiniekiem. Līdz PSKP XX kongresa atklāšanai viņi virs ražošanas plāna izlaidis pirmo partiju — 2 tūkstoši mazgabarieta pārnēsājamā radiouztvērēju «Turists», 30 pirmās klases 1956. gada modeļa konsolo pirmās klases radiolu «Rosija», 10 konsolās otrās klases radiolas «Kremlis» un 30 pirmās klases galda radiolas «Lukss».

Eksperimentālajai uztvērēju partijai vajadzēja būt stimulam tālākajā masveida ražošanā, bet tā nenotika. Laikraksts Vefietis 1956. gada 15. augusta numurā ar lielu virsrakstu ziņo par organizatoriskām grūtībām un termiņā neuzsāktu sērijveida ražošanu.

Aizkavējas radiouztvērēja „Turists” masveida izlaide

Jau pagājušas apmēram divas nedēļas kopš tā laika, kad saskaņā ar direktora pavēli vajadzēja masveidā sākt izlaist jauno radiouztvērēju. Bet, kā mēs redzam, vēl nav samontēta neviena šasiņa. 7. cehā, nodaļās tai vietā, lai enerģiski, ar vislielāko atbildību stātos pie uzdevuma izpildes, vēl arvien meklē visvisādus «objektīvos» iemeslus.

Ko faktiski dara strādnieki? Tiek apstrādātas rezerves, kas bija izgatavotas ... februārī. Tagad tiek novērsti konstruktīvie un tehnoloģiskie trūkumi izmēģinājumu partijā. Daudzas detaļas neizceļas ar precizitāti, jo izgatavotas bez instrumentiem, ir novirzījumi no rasējumiem. Un, lūk, strādnieki novērš šos defektus pirmo izmēģinājumu paraugu kastēs.

Ātrāk apgūt jaunās produkcijas izlaidi — radioražotāju kaujinieciskais uzdevums!

Vēlreiz par aizkavējumiem radiouztvērēja «Turists» izlaidē

Pēc mēneša rūpnīcas laikraksta virsraksts ir dubults un vēl lielāks, ražošanas organizācijas neizdarību apraksts aizņem jau visu laikraksta lappusi.

(Vefietis 1956.09.05.)

Padomju patērētājs jau sen gaida radiouztvērēju «Turists». Jādara viss, lai jau šajā mēnesī mazgabarīta uztvērējs «Turists» parādītos mūsu zemes tirdzniecības uzņēmumu plauktos, radio klausītāju dzīvokļos.

РАДИОПРИЕМНИК «ТУРИСТ». Приемник собран по супергетеродинной схеме и предназначен для работы в диапазонах средних и длинных волн. Малогабаритный переносный приемник питается от сети или батарей. Выпрямитель размещен в приставке, на которой устанавливается приемник (рис. 5). На этом рисунке приведена также частотная характеристика по звуковому давлению, где сплошной линией нанесена частотная характеристика громкоговорителя, точечным пунктиром частотная характеристика всего тракта ($f_{\text{нес}} = 1000 \text{ кгц}$), пунктиром такая же характеристика при $f_{\text{нес}} = 220 \text{ кгц}$.

Запись частотной характеристики громкоговорителя производилась при $U_{\text{зв}} = 0,35 \text{ в}$ ($P_{\text{зв}} = 0,1 \text{ вт}$ на частоте 400 гц). При записи частотных характеристик всего тракта $U_{\text{вых}} = 0,3 \text{ в}$ ($P_{\text{зв}} = 30 \text{ мва}$ на частоте 400 гц).

В приемнике используются следующие лампы: 1К2П (в каскадах усиления ВЧ и ПЧ), 1А2П (в преобразователе частоты), 1Б2П (детектор и предварительный усилитель НЧ) и 2П2П (оконечный усилитель). Испытания опытных образцов приемника «Турист» показали удовлетворительное качество звучания музыки и речи.

Par vēl sērijveidā neražoto uztvērēju ziņo žurnāls Radio un arī bijušās PSRS centrālā prese.

(Радио1956.Nr.08)

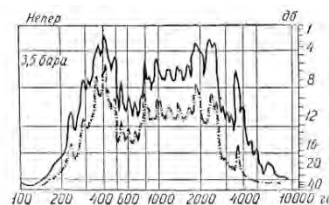

Рис. 5

Своеобразна новая модель переносного приемника «Турист», изготовленного в виде изящной сумочки. С ним можно выехать на прогулку, в туристический поход и т. д. При переноске питание приемника идет от батарей. Кроме того, он имеет приставку, при помощи которой его можно включить в электросеть. Приемник весит немногим больше двух килограммов.

Новые модели соответствуют последним достижениям радиотехники.

(Известия 1956.08.26.)

Заслуживает внимания и радиоприемник «Турист», созданный молодежной группой под руководством инженера Альберта Брач. «Турист» предназначен для приема радиовещательных станций, работающих на длинных и средних волнах, и представляет собой малогабаритный пятиламповый супергетеродин с внутренней магнитной антенной. Приемник может работать в походных и стационарных условиях. Такие приемники находят у нас все более широкое распространение. По своим техническим показателям они отвечают всем современным требованиям.

(Радио 1956. Nr.12)

No rūpnīcas laikraksta decembra vidus numura raksta “Augstākus radioprodukcijas izlaides tempus” uzzinām, ka Tūrista masveida izlaide ir sākusies ar lielu kavējumu, bet kad tieši tas noticis nav nosakāms. Atkal kritizēta darba organizācija un nesaskaņas starp cehiem, aprīkojuma trūkums normālai darba organizācijai.

(Vefietis 1956.12.15.)

Patiešām, noteiktais daudzums rokturu tiek izpresēts, taču ne tādā krāsā, kā vajadzīgs. Nelaime tā, ka uztvērēja «Turists» korpusus presē telefonu cehā, bet rokturus — radioražošanas ceha tišanas nodaļā. Materialu šo detaļu presēšanai saņem telefonu ceha presētāji. Gadās, ka visu vienas krāsas pulveri viņi izmanto korpusiem, un rokturus neatliek no kā gatavot, bet citādas krāsas rokturi uztvērējiem neder.

Lai arī kādā radioražošanas ceha iecirknī jūs ielietu, visur dzirdams viens un tas pats:

— Trūkst iekārtas un instrumentu.

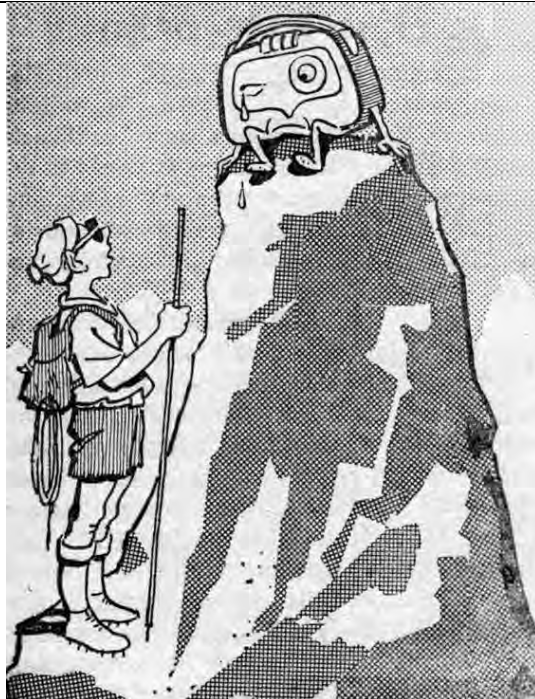
Darbs nedaudz uzlabojies mazgabarīta radiouztvērēju «Turists» iecirknī, ko vada b. Fukss. Ar 19. decembri iecirknis sāka dot 400 uztvērēju «Turists» dienā. Bet, ņemot vērā to, ka iepriekšējā laikā uzkrājies liels parāds, «Turista» iecirknim tagad jāizlaiž 600 līdz 700 uztvērēju dienā.

Stāvoklis ražošanā gan mazliet uzlabojies gada beigās.

(Vefietis 1956.12.22.)

Laikraksts Vefietis 1956. gada gājumu noslēdz ar karikatūru par Tūrista zemo kvalitāti. Par kvalitāti un bateriju iegādes problēmām ir regulāras sūdzības.

Ļoti asu kritiku ražotāji saņēma no radio remonta darbnīcām.

— Ko tad tu, novadniek, te esi iestrēdzis?
— Pametuši mani. Saka, ka esot slikts «turists».

● О БАТАРЕЯХ ДЛЯ «ТУРИСТА»

Приобретая приемник «Турист», покупатель получает ОДИН комплект батарей, которых хватает на 20 часов. Батарей в магазинах города купить невозможно. Продавцы объясняют это тем, что их в Риге не выпускают.

Возникает законный вопрос: что же делать с приемником «Турист» после того, как израсходованы батареи? Держать для мебели?

Ответить на этот вопрос должны Управление радиотехнической и металлообрабатывающей промышленности и Министерство торговли Латвийской ССР Р. Шульга

(Ригас Балсс 1957.12.12.)

Pircējs taču iegādājās uztvērēju «Turists», lai to varētu lietot pastaigās ārpus pilsētas, turistu izbraukumos, ekskursijās utt. Bet ko darīt, kad beidz darboties baterijas? Veikalos tās taču nepārdod.

Lai radiouztvērēju «Turists» pircēji labprāt iegādātos, tad vajag to apgādāt ar rezerves baterijām vai arī kaut kādā veidā panākt, ka šīs baterijas it visur pārdotu tirdzniecības organizācijas.

Man nācās pievērst uzmanību vēl vienam apstāklim. Kad pārdevējs izsaiņoja kastes un izņēma no tām uztvērējus un to pamatiņus, tos klāja bieža putekļu kārtā. Ikvienam skaidrs, ka šie putekļi nevarēja iekļūt caur iesaiņojumu. Tie šeit bija nokļuvi «Turista» iecirkņa nevižīgo saiņotāju vainas dēļ. Man bija kauns par savu uzņēmumu, kad viens pircējs, paņēmis rokās uztvērēju, izteica ne visai glaimojošu piezīmi par cilvēkiem, kam nerūp savas rūpnīcas markas gods.

(Vefietis 1957.01.16.)

Bet kas tad tas! Nodaļā, kur pārdod radiouztvērējus, visu laiku dzirdamas neapmierinātības balsis:

— Baterijas! Kāpēc nav bateriju?

Pusmūža sieviete tura rokās uztvērēju un saka pārdevējam:

— Ņemiet atpakaļ savu radiouztvērēju un atdodiet naudu. Bez baterijām tas man nav vajadzīgs.

Pārdevējs cenšas nomierināt pircēju. Bet tas neizdodas, jo veikalā bateriju nav.

(Vefietis 1959.04.15.)

Jā, šādiem pircējiem var izteikt tikai līdzjūtību. Mūsu rūpnīca lielos daudzumos izlaiž radiouztvērējus «Tūrists», bet baterijas, kas nepieciešamas uztvērēja darbināšanai, veikalos nevar dabūt. Daudzi pamatoti uzstāda jautājumu, kādēļ aparāts vispār tiek ražots, ja to nevar lietot. Tiesa, viens bateriju komplekts gan tiek uztvērējam dots līdz, taču pēc dažu dienu darba, tās kļūst nederīgas. Nepieciešamas jaunas baterijas, bet tās nekur nepārdod. Ko darīt? Katru reizi taču nevar pirkt jaunu radiouztvērēju! Vai tiešām rūpnīcas administrācija nespēj atrisināt šo jautājumu?

Par «Tūristu» nebūtu ko runāt. Katrs, kas to pircis, velti izmeklējis baterijas, kuras grūti dabūt, spaidījis un ļodzījis lampiņas, kas neturas pamatos, klabinājis skalus, kas krīt nost, un, attaisījis kārbu, pētījis sīkos vadiņus, kas tur kā matu cirtas iekšpusē plivinās, zina, kāds ir «Tūrists». Pircēji vienprātīgi atzīst, ka konstruktoram, kas šo skaisto «rokas somiņu» izdomājis, vajadzēja vairāk savu rīcību pārdomāt, bet rūpnīcas vadībai vērīgāk sekot, kādus aparātu paraugus tā pieņem ražošanai.

E. Ketners, Valkas rajona rūpniecības kombināta radio remonta darbnīcas vadītājs

(Cīņa 1959.07.16.)

Atgriezies no 1956. gada Milānas starptautiskās izstādes, atklāts savos spriedumos ir arī VEF galvenais inženieris G. Hubajevs.

(Cīņa 1956.08.15.)

Taisnības labad jāpiebilst, ka portatīvie radiouztvērēji, mūsu «Turists» un «Dorožņijs», neņemantoja popularitāti apmeklētāju vidū. Tie bija lieli, smagi un sliktāk nostrādāti nekā līdzīgi ārzemju firmu aparāti.

Vainīgs pircējs

Raiņa bulvārī, radio veikālā, divi draugi nopirka radiouztvērēju «Tūrists», ar kuru pārraides var noklausīties gan pludmalē, gan mežā, gan uz ielas. Draugi tūlī gribēja pirkumu izmēģināt, bet atklājās, ka «Tūristam» nav baterijas...

— Kā tad tā? Pārdod nesakomplektētu produkciju? Tā ir nelikumība! Iesim uz veikalu.

Pārdevējs, kuru pircēji ņēma priekšā, noplātīja tikai rokas:

— Esmu mazs cilvēciņš. Man liek pārdot — un es pārdodu. Ejiet pie priekšniecības.

...Rīgas pilsētas 1. rūpniecības preču tirdzniecības uzņēmumā viņus sagaidīja tirdzniecības nodaļas vadītāja vietniece Šiliņa.

— Viss ir pareizi, biedri, viss ir likumīgi. Lūdzu, te būs — PSRS tirdzniecības ministra šā gada 20 jūlija pavēle numur 157/ C, piektais pielikuma — cenrādis numur 84/98... Lasiet: «Anodbaterijas un kvēles elementi uztvērēja komplektā neietilpst». Vai skaidrs? Tātad varam pārdot bez baterijām.

— Bet kur tad lai tās iegādājas?

— Viss atkarīgs no kultūras preču tirdzniecības uzņēmuma bāzes. Parunāji ar bāzes vadītāju biedru Tichomirovu.

Šis biedrs izrādījās vēl nepieejamāks.

— Baterijas? Ar tām mums nav nekāda sakara. Baterijas jādod rūpnīcai kopā ar uztvērēju. Lūk, radiouztvērēja «Tūrists» tehniskie noteikumi. Otrajā nodaļā, ceturtajā punktā teikts: bateriju komplekts — viens.» Vai skaidrs? Baterijas jādod ir VEF, tur arī griezieties...

Rūpnīcā draugus nosūtīja pie tehniskās kontroles nodaļas vadītāja Zabobaņina.

— Un tāda nieka dēļ jūs braucat pie mums? Veltīgi, gluži veltīgi... Būtu labāk ieskatījušies instrukcijā, kas pievienota jūsu uztvērējam. Trešajā lappusē melns uz balta rakstīts: «Piezīme. Ar baterijām uztvērēju nokomplektē tirdzniecības tīkls.» Ievērojiet — tirdzniecības tīkls, bet nevis mēs...

Sašutuma pilnas bija draugu sirdis, kad viņi otrreiz iegāja Tichomirova kabinetā.

— Jūs esat mūs piekrāpīši! Instrukcijā teikts...

— Zinu, zinu... Jā, tur ir rakstīts: «Bateriju komplektā ieliek tirdzniecības tīkls...» Man nav nekādu iebildumu: lai rūpnīca dod baterijas, tad veikals tās ieliks uztvērējā...

Noguruši, zaudējuši jebkuras cerības, draugi atgriezās mājās un bēdīgi raudzījās uz gliņo, maigā salātu krāsā mirdzošo «Tūristu», kas viņiem bija sagādājis tik daudz raizi un līcis nodarboties ar neauglīgu «tūrismu» pa maršrutu: veikals — rūpniecības preču tirdzniecības uzņēmums — kultūras preču tirdzniecības uzņēmums — VEF...

— Vai tu esi kaut ko sapratis no šās instrukcijas, cenrāžu un tehnisko noteikumu jezgas? — draugi jautāja viens otram un paši sev atbildēja:

— Skaidrs ir tikai viens: aiz šiem paragrāfiem un punktiem tirdzniecības čīnavnieki dzīvo zaļu dienu tikpat kā aiz akmens mūra.

— Un vainīgo nav...

— Nē, ir. Vainīgi esam mēs: kāpēc pirkām.

(Cīņa 1956.12.28.)

Seit ir ATC 100 numuriem, telefona aparāti «Bagta» vairākās nokrāsās, radiolas «Rossija», «Lukss», «Akords», trīs «Tūristi». No ārienes viss liekas labākajā kārtībā — gliņi un tīri. Bet, lūk, nelaime: ATC jau sen beigusi darboties; «Tūristi» gan izdod skaņas, bet tik drebelīgas, ka nepatīkami tās klausīties. «Lukss» slikti piestiprināts potenciometrs.

Kritika veltīta arī Vissavienības rūpniecības izstādes Maskavā Latvijas PSR paviljonam.

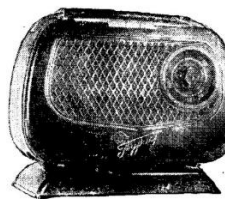
(Vefietis 1958.09.10.)

Žurnālā Radio ievietots uztvērēja apraksts un shēma, sniegti tehniskie dati.

(Radio 1957.Nr.09)

ТЕХНИЧЕСКИЕ ДАННЫЕ

Питание — комбинированное: от батарей 75-АМЦ-22 (анодная) и 1К5-У-3 (2 шт., накальная), а также от сети переменного тока напряжением 110, 127, 220 в. С выхода выпрямителя снимается два напряжения 70 в — для питания анодно-экранированных цепей приемника и 1,2 в для питания цепей накала. Потребляемая от батарей и сети мощность составляет 0,6 и 4 вт соответственно при токе 1 и 6 вт. В приемнике применены лампы 1К2П (широкополосный усилитель ВЧ), 1А2П (смеситель-гетеродин), 1К2П (усилитель ПЧ), 1Б2П (детектор и предвзвешенный усилитель НЧ), 2П2П (оконечный усилитель НЧ). В выпрямителе используются селеновые столбики ВС-35-27 (для цепей накала) и ВСМ-2 (для анодно-экранированных цепей). Номинальная выходная мощность при питании от сети 0,04 вт, от батарей 0,03 вт. Перекрытый диапазон: 150 ÷ ÷ 415 кгц (ДВ) и 520 ÷ 1600 кгц (СВ). Промежуточная частота — 465 кгц.

РАДИОПРИЕМНИК

Турец

Л. Васильев

Рис. 1. Общий вид приемника. В подставке смонтирован выпрямитель.

Максимальная чувствительность при 5 мвт выходной мощности и при отношении напряжения полезного сигнала к напряжению шума (при снятой модуляции) не менее 20 дБ. При наружной антенне и питании от сети или батарей по техническим условиям 300 мкв/м, при внутренней антенне 1000 мкв/м. Реальная чувствительность значительно выше.

Под действием АРУ при изменении напряжения на входе приемника на 26 дБ соответствующее изменение напряжения на его выходе составляет 4 ÷ 7 дБ. Коэффициент нелинейных искажений по звуковому давлению всего тракта приемника при номинальной мощности на частотах от 300 до 400 гц при глубине модуляции 30% или 60% не превышает 18%. На частотах свыше 400 гц — 12%.

Рис. 2. Принципиальная схема приемника. Режимы, приведенные на схеме, измерены прибором ТТ-1

Стотысячный „Турист“

ПОЗДРАВЛЯЕМ

радиомонтажников завода «ВЭФ», снявших вчера с конвейера стотысячный радиоприемник «Турист». Призываем взфовцев с еще большим воодушевлением продолжать социалистическое соревнование и ответить на Обращение Верховного Совета СССР новыми трудовыми победами.

1957.11.13. izlaists 100000 uztvērējs Tūrists.

(Ригас Балсс 1957.11.14.)

Divsimttūkstošais radiouztvērējs „Tūrists“

Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 41. gadadienas svētku priekšvakarā. «Tūrista» nodaļas kolektīvs atzīmēja iepriecinošu notikumu: no konveijera tika noņemts divsimttūkstošais uztvērējs.

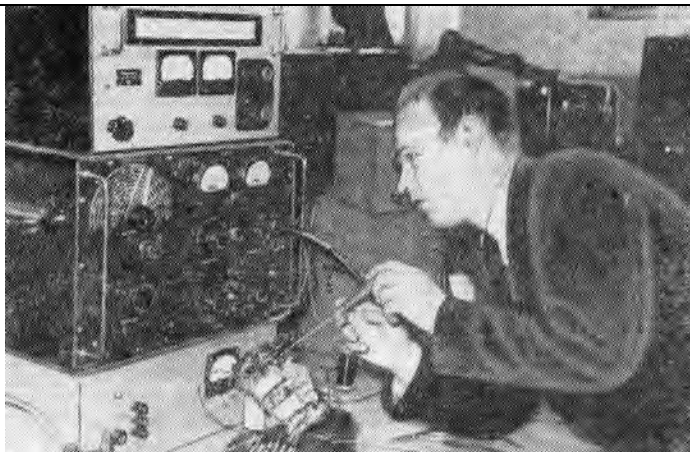
Sā gada desmit mēnešos nodaļa devusi virs plāna apmēram pusotra tūkstoša mazgabarita portatīvo uztvērēju. Tā ir mūsu velte Lielā Oktobra slavenajai 41. gadadienai. Gūto panākumu iedvesmoti, mēs turpmāk strādāsim vēl labāk, lai godam sagaidītu Komunistiskās partijas XXI kongresu.

N. DRJAHLOVA,
montētāja

Attēlā: divsimttūkstošais «Tūrists» uz konveijera.

(Vefietis
1958.11.05.)

Attēli no ražošanas.

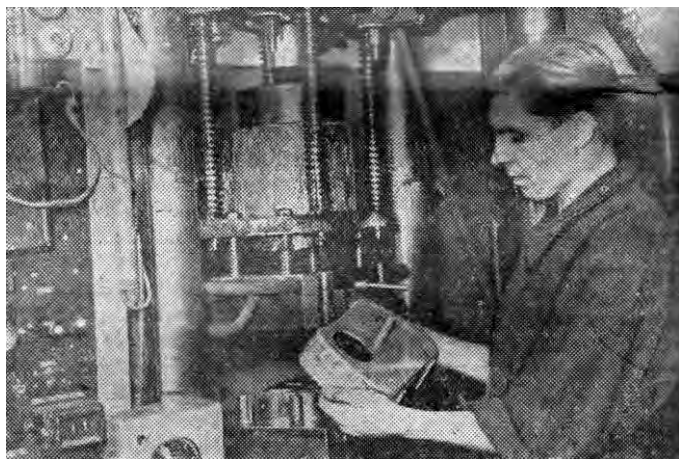

A. Bračs, vecākais inženieris, radiouztvērēja Tūrists izstrādes grupas vadītājs.

(Vefietis 1955.12.03.)

(Vefietis 1956.02.11.)

(Vefietis 1957.03.09.)

Montētājs Jurijs Sostakovskis (7. cehs), strādājot pie radiouztvērēju «Tūrists» apvalku montēšanas, regulārā izpilda dienas uzdevumu par 260—280 procentiem.

Attēlā: J. Sostakovskis darbā.

(Vefietis 1957.10.23.)

(Vefietis 1957.11.23.)

(Liesma 1958. Nr.01)

(Vefietis 1958.07.19.)

(Vefietis 1958.08.27.)

(Ригас Балсс 1958.02.15.)

Viena no pēdējām publikācijām presē par tehniskām un organizatoriskām lietām ir žurnālā Radio rubrikā "Pieredzes apmaiņa" par maiņstrāvas fona novēršanu uztvērējā.

(Радио 1963. Nr.06)

ОБМЕН ОПЫТОМ

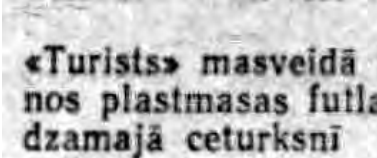
УСТРАНЕНИЕ ФОНА В ПРИЕМНИКЕ „ТУРИСТ“

При работе приемников «Турист» («Радио» № 9, 1957 г., стр. 21) от сети переменного тока в громкоговорителе прослушивается фон, затрудняющий прием слабых сигналов. Для устранения этого фона достаточно присоединить электролитический конденсатор типа ЭМ емкостью 10—30 мкф на рабочее напряжение 15—20 в параллельно сопротивлению R_{14} . Этот конденсатор снижает пульсации переменного напряжения, которые попадают из блока

питания на сетку лампы 2П2П и вызывают фон. Конденсатор устанавливается в подставке, где смонтирован выпрямитель. Положительный полюс его соединяется с точкой 5, отрицательный полюс — с точкой 1 контактной колодки выпрямителя (см. принципиальную схему в указанном выше журнале «Радио»). В переделанном приемнике фон переменного тока совершенно не прослушивается.

г. Ленинград

М. Ивлев

 Mazos aparatus «Turists» masveidā izlaidīsim krāsai- nos plastmasas futlaros šā gada be- dzamajā ceturksnī	Ražošanas noslēgumā Tūrista korpuss kļuva daudzkrāsains. (Cīņa 1956.08.15.)
Ar uztvērēja Tūrists ražošanu saistīti jautājumi atspoguļoti arī laikraksta Vefietis 1955.11.05., 1956.02.11., 1956.02.26., 1957.05.08., 1957.06.15., 1957.12.04., 1958.05.07., 1958.05.14., 1958.08.13., 1959.01.28., 1959.06.06. numuros. 1956.–1959. gados saražoti 314823 uztvērēji Tūrists. (Ločmelis J. VEF – mans liktenis, Rīga, 2005., 43.lpp.)	

1956. gada eksperimentālie modeļi

(Amūra, Angāra, Dvina, Latvija 1956 (jaunveidots nosaukums), Melodija, Simfonija, Tereka, Koncerts, Kremlis, Lukss, Rossija, Lukss 2)

Par VEF darbu 1. un 2. klases radiolu un 3. klases radiouztvērēju paraugu izstrādē ziņo laikraksts Vefietis 1955.12.03.

Līdztekus tam rūpnīcas KB kolektīvs veic lielu un godpilnu darbu I un II klases radiouztvērēju un radiolu, kā arī III klases radiouztvērēju paraugu izstrādē un izlaidei visai mūsu zemes radiatorniecībai. Izstrādājamie radiouztvērēji un radiolas būs ievērojami labāki pēc savas kvalitātes un ārējā noformējuma, ar mazākiem gabarītiem un svaru nekā agrāk izlaistajiem radiouztvērējiem un radiolām. Tas sasniegts, pielietojot jaunus konstruktīvus atrisinājumus, jaunākos materiālus un mazu gabarītu detaļas.

Daļa no izstrādāto paraugu attēliem ievietota laikrakstā Vefietis 1955.12.31.

1956. gada modeļi
Jauni radiouztvērēju un radiolu paraugi padomju radioklausītājiem

Pieaugot iekšējai, arvien vairāk un vairāk radiolās mūsu zemes darbināzu kultūras prasības. Uzskatāms pēdējais tam ir arvien pieaugošais pieprasījums pēc augstvērtīgiem, glītiem radiouztvērējiem un radiolām, kas tālāk, pabeidzot un strādājot, izstaro, bet arī kolektīvu un jauno apģiņotājus. Padomju radioklausītāji, lai arī kur viņi būtu, var neapņemt tikai vietoju radiozīmju pārraidei, viņi vēlas noklausīties lekcijas no Maskavas vai koncertu no Kijivas, Tbilisi, Iekšējo un mūsu neapņemamā plakš zemes daudzajām radiostacijām. Radio, tā arvien bez pārspējas un bez atlūma, lai tiklīdz iegūtu padomju lauru sadzīvi, ka tagad pat grūti iedomāties mājā vai dzīvoklī, kurā nebūtu radio.

Tāpēc pēdējo izstrādāto radiouztvērēju un radiolu vairs neapņemas arvien pieaugošais padomju radioklausītāja prasības.

Radiotehniskajai rūpniecībai izvirzīts uzdevums: ieviekt labā, izmantot zinātnes un tehnikas sasniegumus, vienotāi uzlabot mūsu radiouztvērēju ražošanu un paugstināt to kvalitāti, lai tie būtu īpaši svārs, viegli, mazāku gabarītu, ar glītu ārējo noformējumu, lēkām un patērētu mazāk elektroenerģijas nekā patlaban ražojamo.

Kā jau bija ziņots mūsu laikrakstā, PSRS Radiotehniskās rūpniecības ministrijas uzdevuma izstrādāt un izgatavot 15 jaunu radiouztvērēju un radiolu paraugus mūsu rūpniecības konstruktori un ražoņi godam izpildīja. Šai lappusei ievietoti vairāku mūsu rūpniecības izstrādāto pirmās, otrās un

trešās klases radiouztvērēju un radiolu paraugu.

Saldzinot ar radiouztvērējiem un radiolām, kādus radīja līdz tam, jau no 1950. gada modeļi daudzējādā ziņā pārvērtēti: ievērojami samazināts svārs, gabarīti, uzlabota kvalitāte un ārējais noformējums. Vesela virkne detaļu unificētas, kas dos iespēju automatizēt to ražošanu specializētās rūpnīcās. Atšķirībā no vecajiem tiem, jaunajiem radiouztvērējiem un radiolām ir papildu ultraīsviļņu diapazons. Visu klases radiouztvērējiem ir taustiņu diapazona pārlēdzējs, normalizēts ultraīsviļņu bloks, pielietoti starpfrekvences transformatori, kontūrpoles ar ferīta serdeniem, ferīta (magnēta) antenas un citi mezglī. Pirmās un otrās klases radiouztvērējos ir četri skaļruņi, trešās — divi. Skaļruņi ievērojami uzlabo akustiskās īpašības, nodrošinās tīru un skaidru skaņu. Krotēji samazināts radiouztvērēju svārs. Piemēram, pirmās klases radiola sver par 16 kilogramiem mazāk nekā tās pašas klases radiola «Miers». Ievērojami samazinājis elektroenerģijas patēriņu — pirmās klases uztvērējiem un radiolām par 40 vatiem, otrās un trešās — par 25 vatiem.

Eksperimentālais ceļš palīdz izgatavo 1956. gada parauga radiouztvērēju un radiolu pirmo izmēģinājuma partiju. Mūsu zemes radiatorniecības mērķveidīgi šis skaļ radi jaunā gada otrajā pusē.

Žurnāls Zvaigzne 1956. gada 2. numurā rakstā “Padomju radioklausītājiem” ziņo par VEFiešu uzdevumiem:

“VEF konstruktoru un ražotāju kolektīvs pērn gada beigās saņēma PSRS Radiotehniskās rūpniecības ministrijas uzdevumu: izstrādāt un izgatavot 15 jaunu pirmās, otrās un trešās klases radiouztvērēju un radiolu paraugus. PSRS Radiotehniskās rūpniecības ministra b. Kalmikova pavēlēja norādīts, ka jaunajiem radiouztvērējiem un radiolu modeļiem augstvērtīgi jāuztver radiopārraides stacijas garo, vidējo, īso un ultraīsviļņu diapazonos. Tajos jāizmanto unificēti skaņu plašu atskaņotāji ar pjezokeramiskiem adapteriem, moderni, augstas kvalitātes skaļruņi, sēlens un kristālie taisngrieži, ferīta serdeni, magnēta antenas un vēlāk — iespējams schemas.

Lai gan paraugu izstrādei un izgatavošanai bija dots ļoti īss termiņš, vefieši godam izpildīja uzdevumu. Ministrijas kolēģija augstu novērtēja izgatavotos paraugus.

Salīdzinot ar radiouztvērējiem un radiolām, kurus pašlaik izgatavo mūsu radiotehniskā rūpniecība, jaunie, 1956. gada modeļi ir daudz pārāki. Ievērojami samazināts svārs un gabarīti, uzlabota kvalitāte un ārējā apdare. Daudzas detaļas unificētas; tas dos iespēju automatizēt to ražošanu specializētās rūpnīcās. Atšķirībā no vecajiem tiem, jaunajiem radiouztvērējiem un radiolām ir papildu ultraīsviļņu diapazons. Visu klases uztvērējiem ir taustiņu diapazonu pārlēdzējs, normalizēts ultraīsviļņu bloks, starpfrekvences transformatori, kontūrpoles ar ferīta serdeniem, ferīta antenas un citi mezglī. Pirmās un otrās klases uztvērējos ir četri skaļruņi, trešās klases uztvērējos — divi. Tas ievērojami uzlabo akustiskos datus, dod tīru un skaidru skaņu. Samazināts radiouztvērēju un radiolu svārs. Piemēram, 1. klases radiola ir par 16 kilogramiem vieglāka nekā tās pašas klases radiola «Miers». Tas pats panākts arī otrās un trešās klases radiouztvērējiem un radiolām. Samazināts elektroenerģijas patēriņš — pirmās klases radiouztvērējiem un radiolām — par 40 vatiem, otrās un trešās — par 25 vatiem...

...Pēc paraugu apstiprināšanas eksperimentālais ceļš sācis izgatavot pirmo izmēģinājumu partiju.

...Lielākā daļa trešās klases radiouztvērēju mezglu unificēti ar pirmās un otrās klases radiouztvērēju un radiolu detaļām un mezglēm. Radiouztvērējam ir pieci viļņu diapazoni, iekšējais ultraīsviļņu dipols, taustiņu diapazonu pārlēdzējs, automatiski regulējams pastiprinājums, dalīta un vienlaidus augstfrekvenču un zemfrekvenču tēmbra regulēšana un divkārtota konstrukcijas skaļruņi, kas nodrošina tīru un skaidru skaņu. Uz glīti noformētas skalas — pilsētu nosaukumi.

Taustiņu diapazonu pārlēdzējs, darbināšanas slēdžu izvietojs un frikijas-skalas iekārtas konstrukcija ir ļoti parocīga lietošanai.

Otrās klases radiouztvērējos un radiolās atšķirībā no trešās klases, ir 7 spuldzes. Iekšēja, pagriežama ferīta antena. Pirmās klases uztvērējos un radiolās ir 11 spuldzes.”

Līdzīga satura informācija arī laikrakstā Cīņa 1956.01.01. rakstā “15 jaunas konstrukcijas radiouztvērēji”:

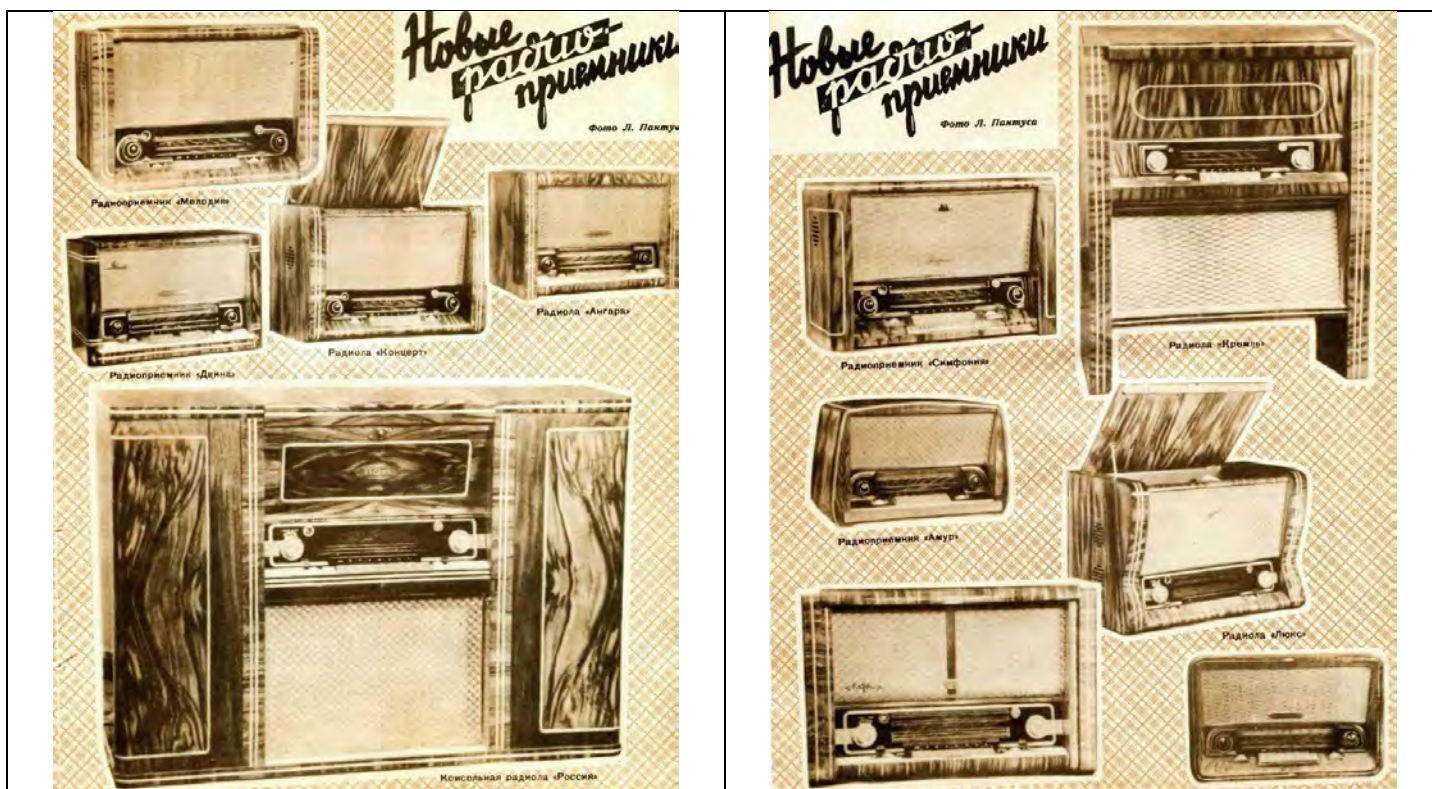
“...VEF konstruktoriem un strādniekiem ne vienreiz vien nācies atrisināt lielus un sarežģītus uzdevumus, radot jaunus sakaru tehnikas paraugus, tai skaitā radiouztvērējus un radiolas. Taču kad pērnā gada novembrī uzņēmuma kolektīvs saņēma PSRS Radiotechniskās rūpniecības ministrijas uzdevumu mēneša laikā izstrādāt un izgatavot 15 pirmās, otrās un trešās klases radiouztvērēju un radiolu paraugus, lai tos pēc tam masveidā varētu ražot mūsu zemes radiorūpnīcās, pat pieredzes bagātie speciālisti raustīja plecus: vai tik īsā laikā iespējams atrisināt tādu lielu un atbildīgu uzdevumu.

Jārada bija aparāti, kas atbilstu iedzīvotāju ievērojami pieaugošajām prasībām. Jauno radioaparātu konstrukcijās bija jāizmanto zinātnes un tehnikas jaunākie sasniegumi, bija jāizgatavo viegli, apdarē skaisti, maza gabarīta un lēti uztvērēji. Katru no visu triju klašu radiouztvērējiem un radiolām vajadzēja izgatavot ne mazāk kā piecos ārējā izveidojuma variantos, turklāt dažas pirmās un otrās radiolas – konsolā izpildījumā...

... Lai skaņa būtu tīra un skaidra, pirmās un otrās klases radiouztvērējos uzstādīti četri skaļruņi, bet trešās klases — divi skaļruņi. Līdz šim ražotajos pirmās klases uztvērējos ir tikai divi skaļruņi, bet otrās un trešās klases — pa vienam. Jaunie radiouztvērēji patērē daudz mazāk elektroenerģijas. Piemēram, VEF ražotais pirmās klases radiouztvērējs «Miers» prasa 130 vatu lielu jaudu. Jaunie šās klases radiouztvērēji un radiolas prasa tikai 90 vatus. Otrās un trešās klases — 40 vatu līdzšinējo 65 vatu vietā.

Daudzas detaļas un mezgli jaunajos paraugos unificēti, kas dos iespēju ražot tās specializētajās rūpnīcās, maksimāli automatizēt ražošanu un daudzkārt samazināt pašizmaksu...

...PSRS Radiotechniskās rūpniecības ministrijas kolēģija, kas nesen izskatīja jaunus paraugus, tos augsti novērtēja. Jaunajā gadi VEF un citi Padomju Savienības radiotechniskās rūpniecības uzņēmumi sāks masveidā ražot šos glītus, augstvērtīgos un lētos radiouztvērējus.”

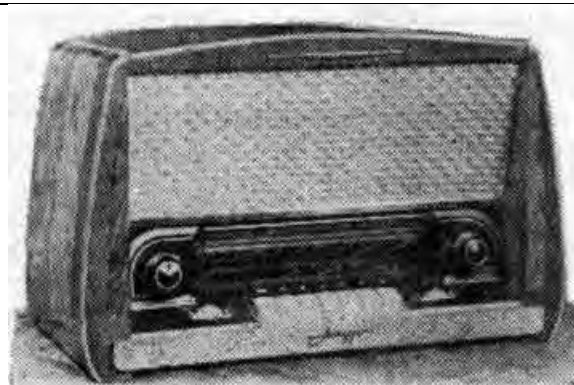
(Радио 1956.Nr.11)

Kaut gan rūpnīcai bija uzdots izveidot 15 radiolu un uztvērēju paraugus, presē atrodamas ziņas tikai par 11 no tiem.

“Lūk, (3. klases) **uztvērējs «Amūra»** — ļoti glīts, maza izmēra, labi uztver jebkuru raidstaciju. Šim radiouztvērējam, tāpat kā pārējiem trešās klases aparātiem, ir 6 spuldzes. Tas izstrādāts, pamatojoties uz jaunajām pirkstveida radiospuldzēm, mazgabarieta detaļām un jaunizstrādātajiem unificētajiem mezgļiem, kuri paredzēti normalizācijai.”

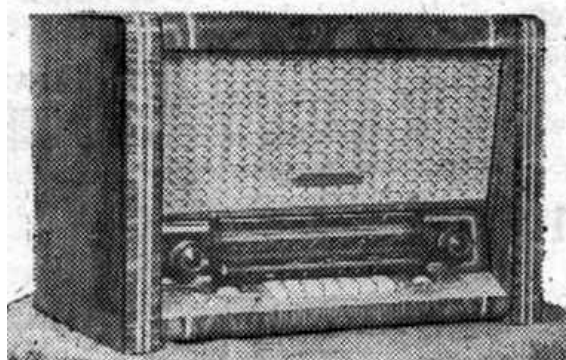
Teksts (Zvaigzne 1956.Nr.2)

Attēls (Vefietis 1955.12.31.)

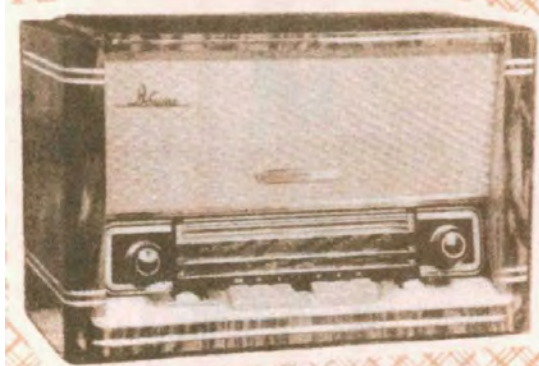
3. klases radiola Angāra

(Vefietis 1955.12.31.)

3. klases radiouztvērējs Dvina

(Радио 1956.Nr.11)

1. klases radiola Latvija 1955
(jaunveidots nosaukums "Latvija 1955")

(Радио 1956.Nr.11)

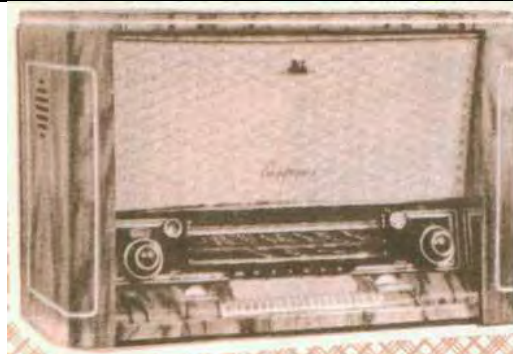
2. klases radiouztvērējs Melodija

(Радио 1956.Nr.11)

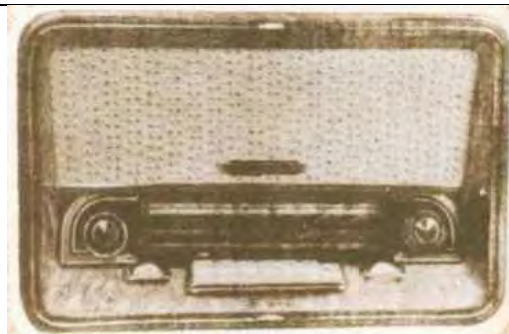
2. klases radiouztvērējs Simfonija

(Радио 1956.Nr.11)

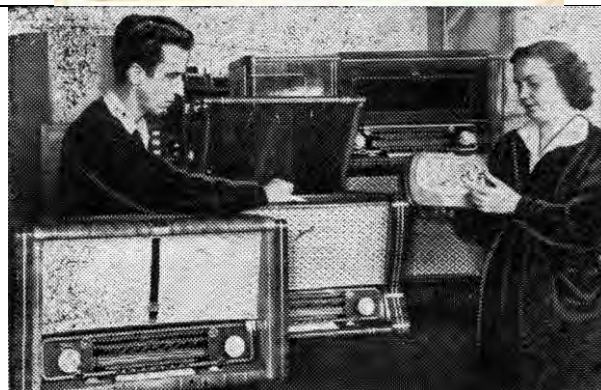
3. klases radiouztvērējs Tereka

(Радио 1956.Nr.11)

Uztvērēju un radiolu Rossija, Lukss, Latvija, Koncerts, Melodija un Tūrists sagatavošana nosūtīšanai uz rūpniecības izstādi Kabulā.

(Vefietis 1956.05.26.)

2. klases radiola Koncerts (RK/PK 256)

“Arī radiolas «Akords» rūpnīcā nedzīvos ilgāk par šī gada beigām — to vietā nāks jauns modelis «Koncerts».”

(Zvaigzne., 1956.Nr.22)

(N.Baranova foto no VEF vēstures muzeja)

(Cīņa 1956.08.15.)

— Augusta beigās no konveijera noņemsim augstākās klases radiolas «Lukss» pirmo izmēģinājuma aparātu partiju. Tie atšķiras no «Miera» ne vien ar savām tehniskajām īpašībām, bet arī gabarīta ziņā ir mazāki un vieglāki par 12 kilogramiem. Sogad apgūsīm arī pirmās klases radiolu «Koncerts». Lielo konsoltpa radiolu «Rossija» izlaidī mēs acīm redzot sāksim nākamā gada sākumā. Šie aparāti vairāk domāti kolektīvai lietošanai, un tos pagatavosim nelielos daudzumos. Mazos aparatus «Turists» masveidā izlaidīsim krāsainos plastmasas fullaros šā gada beigzamajā ceturksnī

2. klases radiola Kremlis

10 radiolas Kremlis izgatavotas rūpnīcā kā velte PSKP 20. kongresam.

(Vefietis 1956.02.04.)

Attēls - Радио 1956.Nr.11

No jaunveidotajiem aparātiem ir vairāki, kurus rūpnīca attīstīja un izveidoja tālāk, izstrādājot ražošanas dokumentāciju un/vai tehnoloģiju un/vai nododot tos citām rūpnīcām, vai ražoja uz vietas rūpnīcā. Rūpnīcā VEF sērijveidā ražoja radiolu Lukss, tās modernizēto variantu Lukss 2 un konsolo radiolu Rossija.

Augstākās klases radiola Lukss (RK 156)

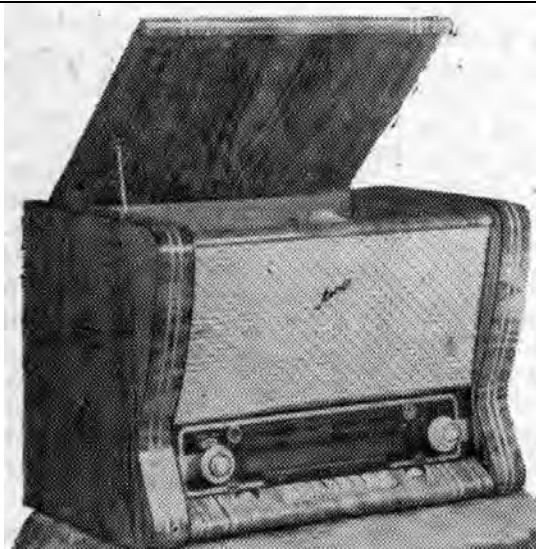

Vienas no pirmajām ziņām par uztvērēju ar ultraīsviļņu diapazonu sastopamas rakstā "Apspiež ultraīsviļņu radiouztvērēja projektu".

"VEF tehniskā padome palīdz uzņēmuma vadībai atrisināt svarīgākos ražošanas tehnikas, tehnoloģijas un darba organizācijas jautājumus. Padomē ietilpst inženieri konstruktori, techniķi, tehnologi, strādnieki novatori..."

Šajās dienās ... Tehniskā padome izskatīja arī projekta skici radiouztvērējam, kam līdzās parastajiem būs arī ultraīso viļņu diapazons. Uztverot ultraīsviļņu radiostaciju pārraides, skaņa ir pilnīgi tīra."

(Cīņa 1954.06.16.)

Laikraksta Vefietis 1955. gada pēdējā numura pēdējā lappusē rakstā „1956. gada modeļi” redzams radiolas „Lukss” eksperimentālā modeļa attēls.

Sākotnēji tā klasificēta kā pirmās, vēlāk kā augstākās klases radiola.

(Vefietis 1955.12.31.)

1956. gada februārī laikraksts vēsta, ka vefieši gādā dāvanas PSKP 20.kongresam, tajā skaitā arī 30 radiolas „Lukss”. Domājams, ka šāda darbība negatīvi ietekmēja sērijveida ražošanas uzsākšanu.

(Vefietis 1956.02.04.)

Kā velti kongresam mēs gatavojam 2 tūkstoš portatīvos pārnēsājamus radiouztvērējus «Turists», 400 radiolas «Miers», 30 konsolās radiolas «Rosija», 10 radiolas «Kremlis», 30 radiolas «Lukss».

Ar jauno mezglu pielietošanu izdevās ievērojami samazināt jauno radiouztvērēju šasiju svaru. Radiobiroja kolektīvs turpina neatlaidīgi strādāt pie esošo mezglu kvalitātes tālākas uzlabošanas, to svara un izmaksas samazināšanas, kā arī pie jaunu mezglu radiācijas jaunām izstrādēm.

Rakstā "Jauni radiouztvērēju mezglī" VEF radiobiroja grupas vadītājs R.Fridrihsons ziņo par jaunizveidotiem ultraīsviļņu, augstfrekvences, viļņu pārslēgu, maiņkondensatoru, tīkla un izejas transformatoru mezglīm, kuri tiks pielietoti arī radiolā Lukss.

Šajā pašā numurā laikraksts informē par Jaroslavļas rūpnīcā izstrādāto universālo skaņu plašu atskaņotāju EPU-3, kuru iemontēs radiolā.

(Vefietis 1956.05.05.)

Par radiolu ziņo arī
vissavienības
laikraksts.

(Известия 1956.08.26.)

Благодаря применению малогабаритных деталей и узлов (в том числе малогабаритных пальчиковых ламп) значительно уменьшены размеры и вес радиол. Так, например, радиоло «Люкс» будет весить почти в два раза меньше, чем выпускаемый в настоящее время приемник «Мир». В радиоле помещена ферритовая (магнитная) антенна, позволяющая принимать станции без помощи внешней антенны. Введен также дополнительно ультракоротковолновый диапазон, что дает возможность без искажений и помех осуществлять прием от местных станций, работающих на диапазоне УКВ.

Приемники имеют 11 ламп. Они обеспечены специальной регулировкой низких и высоких тонов. Это обеспечивает высококачественный прием как концертных, так и разговорных передач.

В радиоле применен новый проигрыватель граммофонных пластинок с двумя скоростями. При помощи его можно прослушивать как обычные, так и долгоиграющие пластинки.

— Augusta beigās no konveijera
noņemsim augstākās klases radiolas
«Lukss» pirmo izmēģinājuma aparatu
partiju. Tie atšķiras no «Miera»
ne vien ar savām tehniskajām īpašībām,
bet arī gabarīta ziņā ir mazāki
un vieglāki par 12 kilogramiem.

(Cīņa 1956.08.15.)

1956. gada 8. septembra rakstā analizētas nebūšanas radiolas ieviešanā sērijveida ražošanā un nosprausts uzdevums sākt ražošanu septembrī.

**DOT SEPTEMBRĪ 2200 radiolu
«Lukss» — vefiešu kaujiniecisks
uzdevums!**

Radiolai «Lukss» — «zaļo ielu»!

Radiolas „Lukss“ apgūšana ieilgst

Nesaskaņotība radiolas ražošanas apgūšanā ieilgst. Šo rakstu vajadzētu ievietot sociālistiskās plānveida ekonomikas darba organizācijas vēstures hrestomātijā, lai ilustrētu slikto darba organizāciju.

(Vefietis 1956.09.19.)

GKN un GTN konstruktori ļoti reti ierodas 7. cehā. Viņi droši vien domā, ka viņu uzdevums ir tikai izkonstruēt, bet, kā ierīce darbosies, nav svarīgi. Tāpēc arī kavējas jaunās radioprodukcijas apgūšana. Sadarbojoties ar ceha darbiniekiem, konstruktoriem nopietni jācīnās par to, lai ātrāk varētu sērijveidā izlaist radiolu «Lukss». Tas ir ikviena vefieša kaujas uzdevums!

Radiolas „Lukss“ apgūšana

Mūsu rūpnīcai ielānots izlaist jaunas augstākās klases radiolas «Lukss». Šī radiola konstruktīvi un tehnoloģiski ļoti atšķiras no agrāk izlaistajiem uztvērējiem. Mazgabarīta mezgls, kā, piemēram, maiņkondensatora, ovalā skaļruņa, transformatora ПЧ-ДД un citu pielietošana deva iespēju samazināt radiolas svaru un gabarītus, salīdzinot ar radiolu «Miers», uzlabot tās kvalitāti.

Šīs radiolas izlaidei vajadzēja veikt ļoti lielu darbu ražošanas sagatavošanā.

16. cehā izgatavotie tišanas pusautomāti mazgabarīta konturspoļu tišanai deva iespēju ievērojami celt darba ražīgumu tišanā.

Pilnīgi nācās pārkārtot 7.

cecha montažas un regulēšanas iecirkni. Šai iecirknī uzstādīti jauni, oriģināli pēc konstrukcijas konveijeri ar piespiestu ritmu un detaļu iepriekšējo komplektēšanu. Viss process no montažas līdz gatavo radiolu iesaiņošanai pilnīgi mechanizēts. Dažos iecirkņos jau pilnīgi sasniegta ieprojektētā mezgla izlaides jauda.

Ir vēl daudz sīku konstruktīvu un tehnoloģisku trūkumu, kuri šāķajā laikā jānovērš. Pašreizējā momentā tehnoloģiem izvirzīts uzdevums — celt darba ražīgumu katrā darba vietā un pazemīnāt produkcijas pašizmaksu.

P. KOKOVKINS,
GTN sienas avīze «**PAR PROGRESIVU TECHNOLOĢIJU**»

1956. gada oktobris varētu būt radiolas „Lukss” sērijveida ražošanas sākums, jo nākamais galvenā tehnologa nodaļas darbinieka raksts jau rakstīts pagātnes formā.

(Vefietis 1956.11.24.)

STUNDU GRAFIKS NETIEK IZPILDĪTS

Decembrī radorāzotājiem jāizlaiž 26.800 radiolu «Akords», 2.500 radiolu «Lukss» un 15.000 radiouztvērēju «Turists».

Lai sekmīgi izpildītu šo uzdevumu, ceha kolektīvam jāstrādā pēc stingra stundu grafika, jāizpilda maiņas un dienakts uzdevumi. Katru stundu ceham jādod ne mazāk kā 60 radiolu «Akords», 10 radiolu «Lukss» un 20 radiouztvērēju «Turists».

Tomēr ražošanas plāna izpilde sastopas ar nopietnām grūtībām. Decembra vidū sākas „sturmēšana”...

(Vefietis 1956.12.15.)

... ap Ziemassvētku laiku sturmēšana pastiprinās...

(Vefietis 1956.12.22.)

... pēc gaviļu neesamības laikraksta publikācijās 1957. gada sākumā varam secināt par gada plāna neizpildi.

Sliktāks stāvoklis radiolas «Lukss» iecirknī. Katru dienu izejas kontrolei pienāk tikai 45—60 radiolas, lai gan šā iecirkņa kolektīvam ik dienas izlaidei jānodod ne mazāk kā 120 radiolu. Šis skaitlis pilnīgi reāls. Ir visi priekšnoteikumi šāda uzdevuma izpildei: ir radiokastes, šasijas. Bet nelaime tā, ka skaņotāji un produkcijas devēji nenodrošina izlaidi. Darba temps pie viņiem ļoti lēns.

Labāk ražotājiem veicas nākamajā gadā. 1957. gada 3. aprīļa laikraksta Vefietis numurā lasām par sekmīgu marta plāna izpildi.

Īpaši interesanta ir raksta pēdējā teikuma otrā daļa: „... bez tam 400 samontētas „Lukša” šasijas nosūtītas Minskas radiatorūpnīcai”. 1957. gada beigās Minskas radiatorūpnīcā ražošanā apgūst līdzīga dizaina identiskas elektriskās shēmas un tehnoloģiskās konstrukcijas radiolu „Družba”. Tajā pašā gadā Vissavienības rūpniecības izstādē Minskas V.I. Ļeņina vārdā nosauktās radiatorūpnīcas 1. klases radiola „Družba” iegūst augstu novērtējumu, bet rūpnīcas kolektīvu apbalvo ar diplomu „Par sevišķiem sasniegumiem jaunās tehnikas apgūvē”. 1958. gadā Briseles Vispasaules izstādē radiolu Družba apbalvo ar zelta medaļu un pirmās pakāpes diplomu. Sociālistiskās plānošanas ceļi ir neparedzami!

Vairāk nekā 3000 radiolu „Lukss”

Pagājušajā mēnesī labi strādāja radiatoražošanas ceha augstākās klases radiolu «Lukss» iecirkņa kolektīvs. Sekmīgi izpildīt maiņas uzdevumus palīdzēja plaši izvērstā socialistiskā sacensība par godu Lielā Oktobra 40. gadadienai. Strādājot divās maiņās, katru dienu tika saražotas 120—130 radiolas «Lukss», un tehniskās kontroles darbinieki tām deva augstu novērtējumu.

Vairāk nekā pusotras izstrādes normas maiņā deva skaņotāji bb. Eglītis, Besplemenovs un Pilipenko, montētāji bb. Vasiļjevs, Farbers un citi.

Kolektīva kopīgās pūles deva labus rezultātus. Martā izlaistas 3020 radiolas «Lukss»; bez tam 400 samontētas «Lukša» šasijas nosūtītas Minskas radiatorūpnīcai.

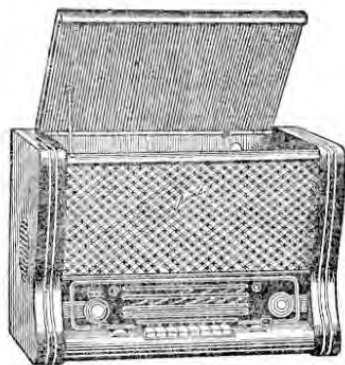
N. SULICENKO,
7. ceha radiolu «Lukss»
izlaides iecirkņa meistars

Laikrakstā ir regulāri kritiski raksti par kvalitātes jautājumiem. 1958. gada 5. februāra rakstā „Atjaunosim bijušo slavu” gan vainoti radiolas kastu piegādātāji.

1959. gada 15. aprīļa raksts „Pamatotas pretenzijas” tapis pēc reida pa Rīgas tirdzniecības vietām.

Viens no radiokastu «Lukss» brāķa iemesliem ir tas, ka piegādātāji — 1. un 7. mēbeļu kombināts un finieru fabrika «Latvijas Bērzs» neritmiski piegādā kastes ceham. Mēneša sākumā kastes parasti piesūta mazās, bet beigās — lielās partijās. Tas rada sturmēšanu, bet, kur sturmē, tur nav iespējams labi strādāt.

Nācās dzirdēt daudz pārmetumu arī par radiolu «Lukss». Nebūtu par ļaunu mazliet izmainīt kastes un skalas formu. Arī pulējuma kvalitāte ir zema. Pulējums nav izturīgs. Pēc 8 līdz 10 mēnešiem zūd spīdums, bet apmēram pēc gada sāk lobīties nost pielīmētais riekstkoka finieris. Administrācijai vajadzētu pievērst lielāku uzmanību šim svarīgajam apstāklim. Varbūt uzņemums, no kura mēs saņemam radiolu kastes, neievēro tehnoloģiju, varbūt kastēm ir liels mitruma procents. Katrā ziņā vajag rīkoties enerģiski.

Ю. Мазор, Л. Ратинер

(Радио 1957.Nr.02)

РАДИОЛОА
«ЛЮКС»

РАДИОЛА «ЛЮКС»

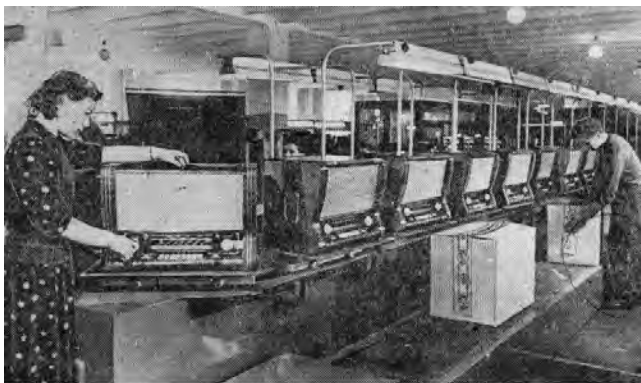
Ю. Мазор, Л. Ратинер

В настоящей статье приводятся описание конструкции и данные основных узлов радиоло «Люкс», схема и технические данные которой опубликованы в журнале № 2 за этот год.

(Радио 1957.Nr.04)

Attēli no radiolas ražošanas procesa.

Radiorāžošanas cehā aizvadītajā gadā uzstādīt 10 konveijeri.
Attēlā: mechanizētais konveijers augstākās klases radiolu «Lukss» iecirknī.

(Tukuma Ziņotājs 1956.12.07.)

Attēlā (no kreisās uz labo): radiorāžošanas ceha montētājs Aleksejs Bistrovs, skanotāja Jova Ņevedomska, komjaunatnes grupas organizatore Ļusja Molčanova un montētāja Vera Napiļņikova rezumē dienas darba rezultātus.

(Vefietis 1957.05.08.)

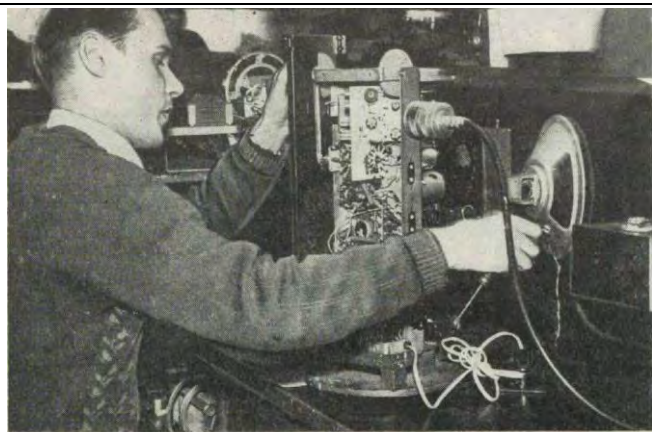
(Vefietis 1957.07.24.)

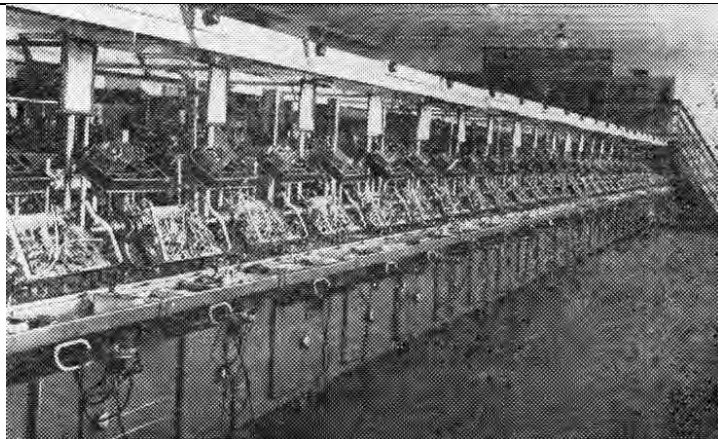
Radiolu «Lukss» mezglu iecirkņā pirmrindas montētāja M. Danceva sistematiski pārsniedz maiņas uzdevumu. Augusta ražošanas plānu viņa izpildīja par 240 procentiem.

Attēlā: M. Danceva ar kompara toru pārbauda UIV bloku spoles.

(Vefietis 1957.09.18.)

(Liesma 1958.Nr.01)

(Vefietis 1958.02.18.)

(Vefietis 1958.04.09.)

Kontroliere M. Demidova un saiņotājs G. Jermakovs (radiatoražo-
šanas cehā) gatavo radiolas «Lukss» sūtīšanai eksportam.

(Vefietis 1957.05.08.)

Augstākās klases radiola Lukss 2 (RK 158, RN 158)

Rūpnīcas laikraksts ziņo par 1957. gada vidū sāktajiem darbiem pie radiolas „Lukss” modernizācijas. Darbi turpinājās arī 1958. gadā.

Aizvadītajā gadā SKB radiobiroja konstruktoru kolektīvs daudz strādāja pie radiolas «Lukss» modernizēšanas. Tika rastas iespējas uzlabot tās ārējo noformējumu un celt stabilitāti darbā.

(Vefietis 1957.12.31.)

Mūsu rūpnīca, izstrādājot un apgūstot radiolu «Lukss» sērijveida ražošanu, guva iespēju spert ievērojamu soli uz priekšu radioteknikas attīstībā. Ražošanā apgūts ultraīsviļņu diapazons, kombinētais amplitudas un frekvenču modulācijas trakts, platjoslas bezvirziena akustiskā sistēma, grozāma magnetiskā antena, taustiņveida viļņslēgs, mazgabarita detaļas un mezgli, rasta iespēja pielietot jaunus radiotekniskos materiālus.

(Vefietis 1957.05.08.)

Radiolas «Lukss» modernizācija

Kā zināms, radiola «Lukss» krasi atšķiras no tiem uztvērēju modeļiem, kurus rūpnīcā izgatavoja agrāk. Tajā realizēta pāreja uz jauniem mazgabarita mežgliem, ieviests trakts FM-UIV, pielietota bezvirziena akustiskā sistēma, magnetiskā antena, taustiņveida slēgi u. c.

Visus šos jaunumus mūsu radiatorūpnīcība lieto un apgūst pirmo reizi. Tāpēc ir gluži dabīgi cerēt, ka jaunās radiolas ražošanas un ekspluatācijas pieredze dos vērtīgu statistisko materiālu. Šos jautājumus tad arī sev izvirza pašlaik notiekošā radiolas «Lukss» modernizācija.

Kāda tā būs? UIV blokā būs realizēta pāreja uz skaņošanu ar maiņkondensatora palīdzību — attiecīgi tiek pārkārtota frikcijas sistēma. Šiem pasākumiem jānodrošina daudz stabilāki UIV bloka parametri, kā arī ērtāka un vienmērīgāka noskaņošanās uz staciju.

Īso, vidējo un garo viļņu augstfrekvences blokā pārslēgta sistēma tiek nomainīta ar daudz drošāku sistēmu ar pašiestādīšanās kontaktu, krasi palielinās reālās jūtības un spoguļkanāla vājināšanās rezerve, tiek pārstrādāta apakšdiapazonu sadale uz īsviļņiem. Jūtība palielinās arī ar magnetisko antenu.

Starpfrekvences traktā vienkāršojas spoļu konstrukcija (atmesti ferrita gredzeni), palielinājas blakus kanāla vājināšana UIV diapazonā. Samazināsies traucējumu iespāids UIV diapazonā.

Uzlabojot skaļruņu kvalitāti un palielinot to lietderību, tiks paaugstināts reālais dzirdamais skaļums. Paplašināsies atskaņojamo frekvenču diapazons, samazināsies nelineārie kropļojumi visā šai diapazonā, samazināsies kastes drebešana uz zemajām skaņu frekvencēm.

Bez tam pārveidota tiek montāža, atmetot daudzās RC plāksnes, jo rūpnīcas-piegādātājas nespēj organizēt pārejošo bloku masveida izlaidi, kuru pielietošana bija paredzēta sākotnējā konstrukcijā.

Jāatzīmē, ka modernizētie mežgli daļēji tiks izgatavoti ar iespiesto montāžu.

J. MAZORS,
radiobiroja grupas vadītājs

(Vefietis 1957.05.08.)

Jaunā
gada priekšvakarā izlaista jauno
moderno augstākās klases radiolu
«Lukss-2» pirmā partija.

Radiolas „Lukss 2” sērijveida ražošana uzsākta 1958. gada pēdējās dienās.

(Vefietis 1958.12.31.)

РАДИОЛА «ЛЮКС-2»

Заводом «ВЭФ» разработана и в настоящее время осваивается радиолы «Люкс-2», которая в сравнении с выпускаемой заводом радиолой «Люкс» имеет лучшие электрические и конструктивно-механические показатели.

Наиболее существенные изменения внесены в УКВ блок радиолы, конструкция и схема которого обновлены. В результате этих мер напряжение излучения на клеммах антенны доведено до 20 мВ, а уход частоты от самопрогрева — до 10–40 кГц в час через 5 мин. после включения.

По тракту ПЧ—ЧМ сужена полоса пропускания до 140–160 кГц, что дало резкий выигрыш в избирательности по соседнему каналу (46–50 дБ при расстройке на ± 250 кГц), улучшение отношения сигнал/помеха на сетке лампы дробного детектора и уменьшение возможности ложной настройки.

В трех каскадах УПЧ—ЧМ взамен АРУ применена система сеточного ограничения. Кроме выигрыша в помехоустойчивости применение ограничительных цепочек взамен АРУ позволяет полностью развязать каждый каскад по сеточным цепям, что резко повышает общую устойчивость тракта.

Улучшена схема дробного детектора за счет уменьшения сопротивления нагрузки до 15 кОм, правильного выбора соотношений фазовращающего трансформатора и специальных мер по симметрированию схемы. Изложенные выше меры позволили получить хоро-

шее подавление паразитной амплитудной модуляции и увеличить линейность детекторной характеристики.

Значительно модернизирован блок высокой частоты диапазонов коротких, средних и длинных волн АМ тракта. Для увеличения удобства пользования улучшена растяжка коротковолновых диапазонов (КВ I — 9,36–12,1 МГц, КВ II — 5,9–7,4 МГц, КВ III 3,95–5,9 МГц).

В результате тщательной схемной и монтажной отработки резко увеличены резервы по следующим параметрам: избирательность по зеркальному каналу на ДВ и СВ диапазонах (66–80 дБ, 60–70 дБ), ослабление сигналов с частотой, равной промежуточной (50–56 дБ), реальная чувствительность (10–25 мкВ). Для увеличения надежности и удобства ремонта полностью изменена конструкция контактной системы клавишного переключателя.

В тракте ПЧ—АМ улучшена избирательность и форма резонансной характеристики, а также упрощена конструкция катушек.

В схеме усилителя НЧ за счет изменения цепей тонкомпенсации улучшено качество звучания на малых громкостях.

Цели питания радиолы несколько упрощены.

Внешний вид радиолы и ее акустическая система оставлены без изменений.

Ю. Мазор

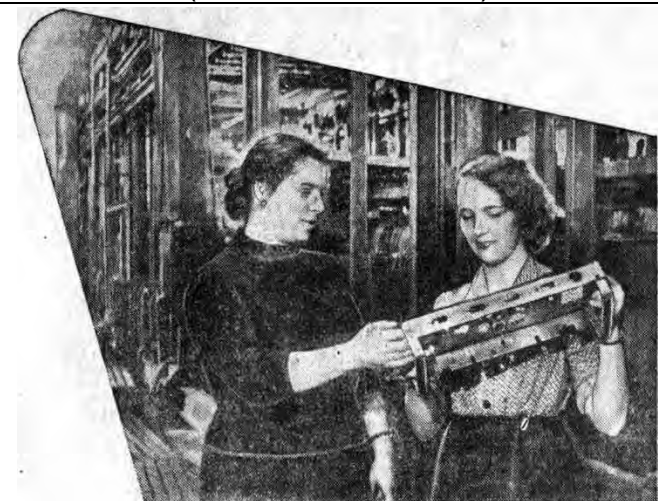
Informācija žurnālā Radio.

(Радио 1958. Nr. 12)

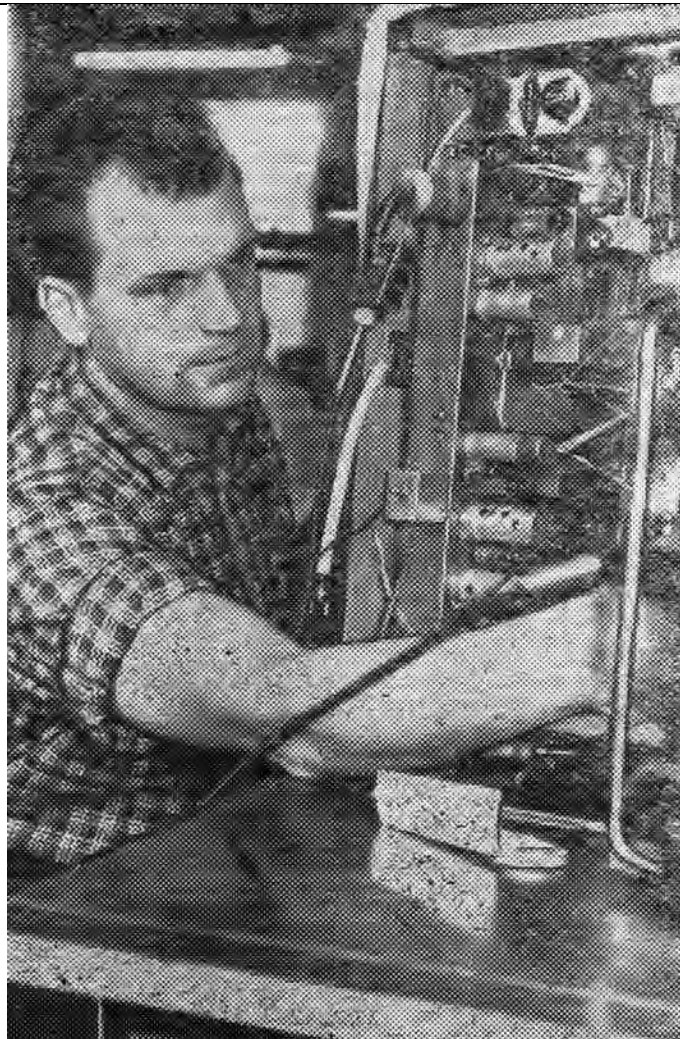
Attēli no radiolas Lukss 2 ražošanas procesa.

(Vefietis 1959.07.29.)

(Padomju Jaunatne 1959.01.21.)

(Vefietis 1959.10.07.)

Sākot no 50 – to gadu otrās puses rūpnīcā VEF bieži bija ciemiņi no bijušās PSRS republikām, kā arī no ārvalstīm. Rūpnīcā ciemojušies vairāki PSRS un sociālistisko valstu vadītāji. Tā kā mūsu stāsts ir par radiolu „Lukss 2”, tad attēli ir no rūpnīcas laikraksta 1959. gada 13. jūnija numura. No N. Hruščova vizītes toreizējā Latvijas PSR un rūpnīcā VEF, kura ļoti negatīvi ietekmēja Latvijas tālāko attīstību.

Draudzības un brālības spilgta demonstrācija

Vācijas Demokrātiskās Republikas partijas un valdības delegācija, kā arī PSKP CK Pirmais sekretārs, PSRS Ministru Padomes Priekšsēdētājs biedrs N. Hruščovs mūsu rūpnīcā

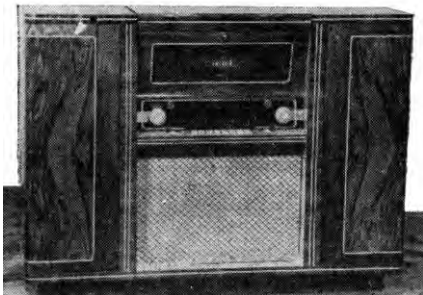
VDR partijas un valdības delegācijas locekļi, kā arī biedrs N. Hruščova tribīnē mūsu rūpnīcas kolektīva mitiņā.

Radiocēhā viesi apskata radiolu «Lukss-2».

Par radiolas Lukss 2 ražošanas nobeigumu un ražošanas apjomu ziņas presē nav atrastas.

Konsolā radiola Rossija (RK 156)

Pirmoreiz radiola minēta pie 1956. gada modeļiem rūpnīcas laikraksta 1955. gada pēdējā numurā. Turpat minēts, ka radiola ievietota rūpnīcas tehniskajā kabinetā.

(Vefietis 1955.12.31.)

30 radiolu eksperimentālā partija nosūtīta kā velte PSKP 20. kongresam. (Vefietis 1956.02.04.)

Radiolas attēls ievietots PSRS Radiotehniskās rūpniecības ministra V. Kalmikova rakstā "Radiotehniskā rūpniecība 6. piecgadē" žurnālā Radio. (Радио 1956. Nr.07)

Gribētos parunāt arī par perspektīvām, kas patreiz gan vēl nav gluži skaidras. Šā gada trešajā ceturksnī mūsu ceļam jāizlaiž 2 tūkstoši konsolo radiolu «Rossija», bet 4. ceturksnī — 3 tūkstoši. Izlaides termiņš tuvojas, taču nav jūtams, ka rūpnīcā nopietni gatavotoš šā svarīgā uzdevuma izpildei. Nav pat vēl iedalīta ražošanas platība, nav pabeigti paraugi, nav izstrādāta tehnoloģija, nav pabeigts sagatavot instrumentus un ierīces. Tāpat nav zināms, kas mums piegādās radiokastes.

1957. gada radio dienas numurā laikraksts Vefietis ziņo par plāniem ražot radiolu 1957. gada 3. ceturksnī.

(Vefietis 1957.05.08.)

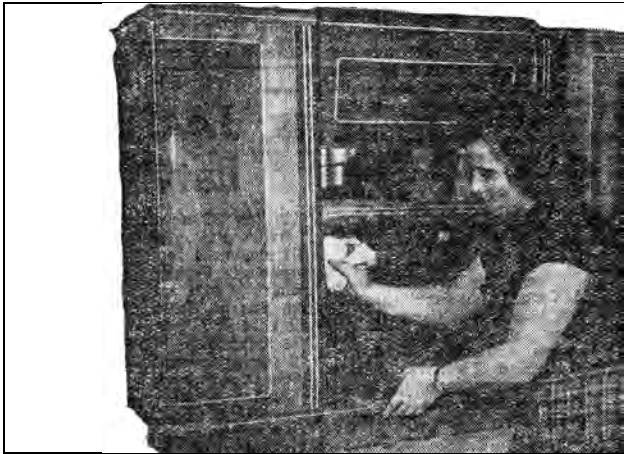
Lielo konsolīna radiolu «Rossija» izlaidī mēs acīm redzot sāksim nākamā gada sākumā. Šie aparāti vairāk domāti kolektīvai lietošanai, un tos pagatavosim nelielos daudzumos.

(Cīņa 1956.08.15.)

1957. gada novembrī uzsāk radiolas sērijveida ražošanu.

(Padomju Jaunatne 1957.11.13.)

**RADIOLA «ROSSIJA»
SĒRIJVEIDA RAŽOŠANĀ**
Ar savu ārējo apdari skaists telpu izrotājums ir radiola «Rossija». Tās seš skaļruņi dod labāku atskaņojumu nekā līdzšinējās radiolas. Tagad VEF uzsāka radiolas «Rossija» sērijveida ražošanu. Līdz gada beigām paredzēts izgatavot 500 šādas radiolas.
E. Simanits

Rīgas pirmā mēbeļu kombināta kolektīvs izgatavo korpusus radiolām «Lukss» un «Rossija», kuras apdarina ar riekstkoka finierējumu.

(Rīgas Balss 1957.11.27.)

Konsolo radiolu ražoja no 1957. gada novembra līdz 1959. gadam, kad uzsāka radiolas Latvija RN59 ražošanu. Par ražošanas apjomu ziņu nav. Sākotnēji tā klasificēta kā pirmās klases, vēlāk - kā augstākās klases radiola.

1958. gada eksperimentālie modeļi

(Akvamarīns, Almazs, Ametists, Yantar, Kristāls, Kristāls stereo, Kristāls demo (jaunveidots nosaukums), Latvija 1957 (jaunveidots nosaukums), Latvija 2, Rubīns, Safīrs, Topāzs)

Par VEF jaunizstrādēm ziņo žurnāls Radio rakstā "Vispasaules izstāde" par gatavošanos Briseles vispasaules izstādei. Rakstā ievietoti radiolu Almazs, Ametists, Safīrs attēli.

(Радио 1958.Nr.01)

“Bez tam rūpnīcas VEF konstruktoru birojā izstrādāti 28 dažādu veidu augstākās klases radiouztvērēju un radiolu modeļu, kuru ražošanas apgūšana paredzēta tuvākajos divos gados. Šo modeļu ražošanu apgūs ne tikai Latvijā, bet arī citās Padomju Savienības republikās. Pašlaik lielākā daļa no jaunajiem modeļiem, tāpat kā radiouztvērējs «Festivāls», tiek demonstrēti starptautiskajā izstādē Briselē. Lielākajai daļai no rūpnīcas VEF jaunajiem modeļiem izmantotas 15 radiolampas un 4—5 skaļruņi. Visur tiek pielietota automātiskā noskaņošanas ar motoru palīdzību, daudziem modeļiem ir tālās vadīšanas iekārtas. Paraugu izgatavošanai bija izmantoti jauni tehnoloģijas veidi. Visi jaunie radioaparāti izceļas ar glītu ārējo apdari.

Jauno, daudz pilnīgāko radiouztvērēju un radiolu konstruēšana un izgatavošana ir liels mūsu republikas radiorūpniecības panākums."

(Brīvā Venta 06.05.1958.05.06.)

No 28 pieteiktajiem jaunizveidotajiem uztvērējiem un radiolām, presē ziņas atrodamas par 10 no tiem. Vēl par diviem atrasta atsevišķa informācija iespieddarbos.

Mūsu rūpnīcas radioprodukcijas
ekspozīti **Ņujorkas izstādei**

Radiouztvērējs «Kristāls» uz demonstrēšanas galda; uztvērēja caurspīdīgā korpusā.

Radiola «Latvija-2», galda tipa, ar atsevišķu akustisko sistēmu.

Radiola «Kristāls».

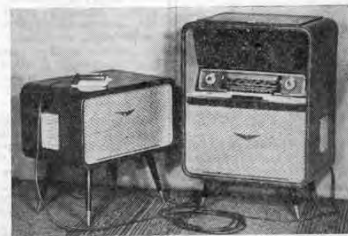
Radiola «Lukss-2».

Radiola «Kristāls-2», galda tipa, ar atsevišķu akustisko sistēmu.

Radiola «Rubins».

Radiola «Kristāls-Stereo» ar atsevišķu papildus akustisko sistēmu.

Par jaunveidotiem aparātiem ir informācija arī par gatavošanos Ņujorkas izstādei.

(Vefietis 1959.04.18.)

Radiouztvērējs Akvamarīns (PV 58AD)

(N.Baranova foto no VEF vēstures muzeja)

Magnetoradiola Almazs (RV 58AD-B)

(Atsevišķa fotogrāfija, identiska kā Vefietis 1958.02.01.)

Radiouztvērējs Ametists (PV 58AD)

(Attēls no 1958. gada Briseles Vispasaules izstādes bijušās PSRS paviljona reklāmas bukleta)

2. klases radiouztvērējs Yantar (Янтарь, Jantar, Dzintars)

(Attēls no uztvērēja lietošanas instrukcijas vāka)

Uztvērējs domāts tikai eksportam.

Ap 1961. gada augustu izgatavota uztvērēju Yantar eksperimentālā partija. Nav ziņu periodikā par ražošanas apjomu un beigām.

(Zinātne un Tehnika 1961.Nr.09)

Ražojumus ar VEF marku šodien pazīst ne tikai mūsu zemē un tautas demokrātijas valstīs, bet arī daudzās Āzijas, Āfrikas un Latīņamerikas zemēs. Tāpēc VEF konstruktori rūpējas, lai rūpnīcas izstrādājumi būtu piemēroti arī tropiskajam klimatam. Nesen eksperimentālais cehs izgatavoja pirmo partiju radiouztvērēju «Jantar» un radiolu «Latvija-2». Tie izgatavoti divos dažādos variantos — viens domāts zemēm ar parasto mēreno klimatu, otrs — tropiskajām zemēm.

Radiouztvērējā «Jantar» ir tikai īso un vidējo viļņu diapazoni. «Latvija-2» izveidota uz radiolas «Latvija» bāzes; radiolai uzlabota kastes forma un apdare, tajā ievietots jauns skaņu plašu atskaņotājs ar četriem ātrumiem.

Šajās pirmvēlēšanu dienās mūsu rūpnīcas kolektīvs sācis izpildīt atbildīgu un godpilnu pasūtījumu — izgatavot jaunā modeļa «Dzintars» radiouztvērējus eksportam. Sevišķā pacīlībā radiokastes šim pasūtījumam izgatavo kokapstrādes ceha lakotājas. Viņas vēlas, lai aparāti ar VEF marku būtu sevišķi glīti un augstvērtīgi.

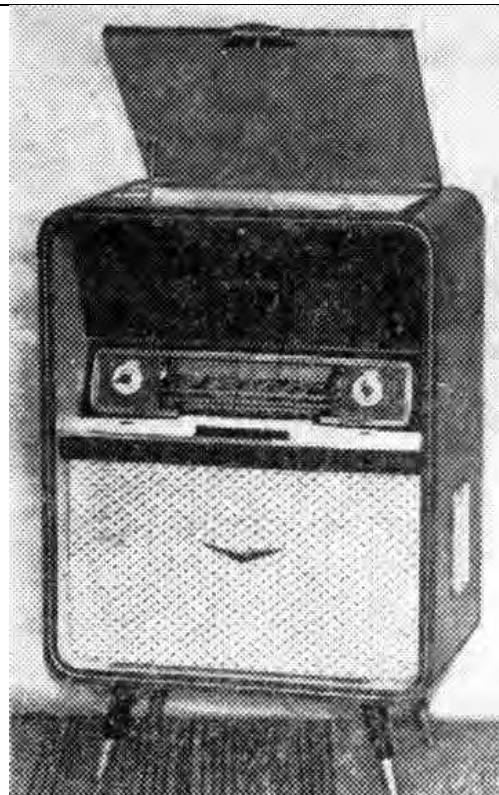
Attēlā: lakotāja **M. Skļare** un brigadiere **M. Volkova** (pa labi) pārbauda nolakoto kastu kvalitāti.

(Vefietis 1962.02.14.)

Augstākās klases radiola Kristāls (RV 58AD-M)

(Attēls Vefietis 1959.04.18.)

Līdztekus tam tiek veikts liels darbs, lai izstrādātu augstākās klases radiolas (RV-58) jaunu modeli, ko sāks ražot 1958. gada beigās vai 1959. gada sākumā. Sai radiolai pēc elektroakustiskajiem parametriem, skaņas kvalitātes, ārējā noformējuma un ekspluatācijas īpašībām jāatbilst prasībām, kādas tiek uzstādītas modernai augstākās klases radiolai.

Jaunajai radiolai būs daudz augstāka selektivitāte un jūtīgums UHF diapazonā. Tai būs stieptie īsviļņu diapozoni, daudz plašāka at-

(Vefietis 1957.05.08.)

skaņojamo frekvenču josla. Lielā mērā uzlabosies skaņas kvalitāte. Šim nolūkam izstrādā divkanālu zemfrekvences pastiprinātāju, fiksetu tembra slēgu (klang-reģistru) un jaunu akustisko sistēmu, kas sastāvēs no 5 skaļruņiem.

Radiolas izgatavošanas tehnoloģija krasi atšķirsies no pastāvošās. Tādēļ, neraugoties uz sarežģītāko shēmu un konstrukciju, radiolas izgatavošanas darbietilpība tomēr nepieaugs.

Konstruktīvi radiola tiek izgatavota no atsevišķiem blokiem, pielietojot iespiesto montāžu.

Bloku konstrukcija dos iespēju organizēt mehānizētas plūsmas līnijas, bet iespējama montāža — mehānizēt montāžu un lodešanu.

Radiolā lieto vītos lēnu transformatorus. Tas ne tikai samazinās

gabaritus un darbietilpību, bet arī ļaus mehānizēt transformatoru izgatavošanu.

Radiolu izstrādā divos ārējā noformējuma variantos: galda un konsolajā. Konsolajai radiolai būs augstāka skaņas kvalitāte, bet tai nebūs lieli izmēri.

Izstrādā arī konsolas radiolas tipu ar skaņu plašu nomaigšanas automātu, ar automatisku iestādīšanu uz raidstacijām. Šajā radiolā pielietos arī tālvadīšanas principu.

Inženieriem un konstruktoriem, sadarbojoties ar tehnoloģiem un eksperimentālā ceha darbiniekiem, vēl daudz jāpaveic, lai izpildītu šos uzdevumus un radītu jaunās tehnikas paraugus.

Radiolu paraugiem jābūt izstrādātiem un izgatavotiem šā gada ceturktajā ceturksnī.

L. RATINERS,

KB radiolaboratorijas vadītājs

Fragments no raksta "Radiouztvērēju automātiska noskaņošana".

(Vefietis 1958.05.07.)

Radiolā «Kristāls» pielietojamā frekvences automātiskās noskaņošanas sistēma atbrīvo klausītāju no šīs nepatīkamās nodarbošanās. Šī sistēma nodrošina nokāņojuma precizitāti garo, vidējo un īso viļņu diapazonā ar kļūdu ne lielāku par 200 Hz, bet ultraīsviļņu diapazonā — ar kļūdu ne lielāku par 8—15 kHz (pie attiecīgās normas 400 Hz un 30 kHz)

No publikācijas saprotam, ka radiola sērijveida ražošanā nav nokļuvusi.

(Vefietis 1960.05.04.)

Tai pašā gadā konstruktoru biroja darbinieki pilnībā izstrādāja dokumentāciju, kas vajadzīga augstākās klases radiolas «Kristāls» ieviešanai ražošanā. Taču pagaidām tā vēl nav ieviesta sērijveida ražošanā, bet tiek izmantota tikai paraugu un eksporta objektu gatavošanai.

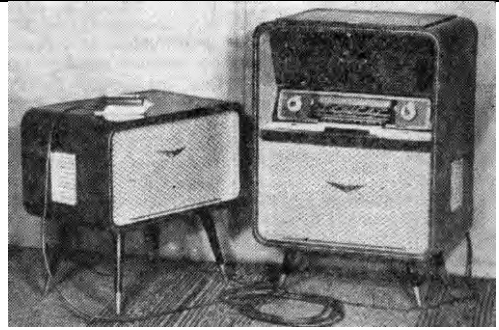
Augstākās klases radiola Kristāls stereo (RKS 61)

Radiola ar atsevišķu papildus akustisko sistēmu.

Ņujorkas izstādei

Rūpnīca izgatavo radioaparātūras paraugus izstādei Ņujorkā. Izstrādāti vairāki augstākās klases radiolu «Kristāls» varianti, viens no tiem — ar stereofonisku skanējumu. Tā ir konsola 14 skaļruņu radiola.

(Vefietis 1959.04.08.)

(Vefietis 1959.04.18.)

Radiouztvērējs Kristāls demo (jaunveidots nosaukums)

Radiouztvērējs caurspīdīgā korpusā uz rotējoša stenda. Speciāli veidots vienā eksemplārā Briseles Vispasaules izstādei.

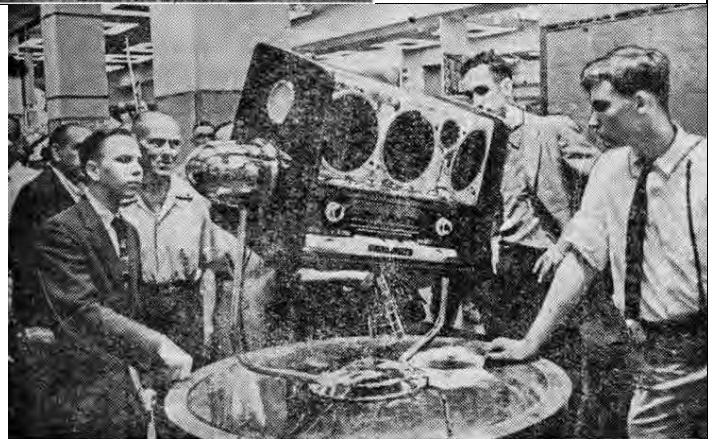
Bijis izstādīts arī LPSR Tautas saimniecības sasniegumu izstādē Mežaparkā un izstādē Ņujorkā 1959. gadā.

(Cīņa 1960.07.24.)

(Vefietis
1959.04.18.)

(Vefietis 1959.07.18.)

Padomju izstādes Ņujorkā apmeklētāji aplūko VEF jaunāko radiolas «Kristāls» modeli.

Radiola Latvija 1957 (RN 157) (jaunveidots nosaukums)

(Vefietis 1958.02.01.)

Radiola Latvija 2
ar atsevišķu akustisko sistēmu

(Vefietis 1959.04.18.)

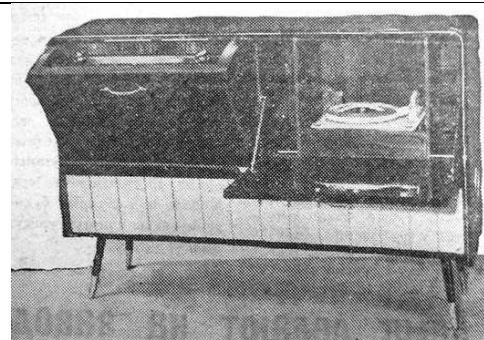
Вот что будут экспонировать
взфовцы на выставке в Нью-Йорке

Radiola Rubīns (RV 58AD-S)
ar skaņu plašu nomaiņas automātu

(Vefietis 1959.04.18.)

Radiola Safirs (RV 58AD-M)
ar distances vadību

(Vefietis

1958.02.01.)

...izstāde Briselē lielus panākumus ieguvusi Padomju Savienības paviljons. No rīta
...tur daudz apmeklētāju. Alsaukumu grāmatas lasāmi daudzi sajūsmas pilni ieraksti.
...PSRS paviljona. Stendists, mūsu rūpnīcas inženieris V. Aleksejevs demonstrē izstādes ap-
...produkciju ar VEF marku — radiolu «Safirs», kuru iespējams darbināt arī no attāluma.

(Vefietis 1958.05.21.)

Radiola Topāzs (RV-58AD-S)

(Attēls no 1958. gada Briseles Vispasaules izstādes bijušās PSRS paviljona reklāmas bukleta)

VEF eksponāti pirms nosūtīšanas uz Briseles Vispasaules izstādi.

(Attēls no interneta, autors nav noskaidrots)

1. klases radiola Latvija RN59

Pirmās klases radiolas Latvija RN59 ražošanai rūpnīca VEF bija relatīvi labi sagatavojusies. Radiolas dažādie modeļi tika saražoti vairāk par 2 miljoniem, un tā kļuva par VEF lampu radiolu dižpārdokli. Tika uzstādīti 4 jauni konveijeri, vairāki desmiti štancēšanas automāti un automātiskās līnijas, ap pustūkstoti citu aprīkojuma vienību.

Darbs pie radiolas izstrādes sākās jau 1958. gadā.	Sogad rūpnīcas KB izstrādā jaunu I. klases radiolas modeli, kuram, sākot ar 1959. gadu, jāaizstāj radiola «Akords». Šis uzdevums ir sarežģīts un atbildīgs, jo jaunajai radiolai jāatbilst mūsdienu pieaugošajām prasībām. Tai pašā laikā tai jābūt vienkāršai un tehnoloģiskai ražošanā. Jaunie konstrukcijā izmantotie principi, pielietojot iespiesto montāžu, dod iespēju mehānizēt montāžu un lodēšanu. Tas savukārt ļaus lielā mērā atbrīvoties no roku darba un samazināt ražošanas darbietilpību. Bet tas prasa nopietni sagatavot ražošanu. (Vefietis 1958.05.07.)	UZDEVUMI UN PERSPEKTIVAS 1959. GADAM Rūpnīcas galvenais inženieris b. A. Egle nolasīja izsmelošu referātu par ražošanas attīstības perspektīvām jaunajā gadā. Viņš paziņoja, ka 1959. gada ražošanas kopprodukcijas plāns, salīdzinot ar 1958. gada plāna gaidāmo izpildi, palielināsies par 7,5 procentiem. 1959. gada trešā ceturksņa beigās un ceturtā ceturksņa sākumā mums jāsāk ražot jauna II klases radiola «Latvija» un jādod jauns radio-uztvērējs «Tūrists». Radiolā «Latvija» paredzēts pielietot blokveida konstrukcijas iespīestās shēmas, tajā būs četri skaļruņi, ferrīta antena un taustiņveida viļņslēgi. Iespīestās shēmas izgatavos uz automātiskās līnijas. Jaunajiem mezgliem un automātiskajai līnijai vajadzēs papildus ražošanas platību 1200 kvadrātmetru apmērā.	(Vefietis 1958.10.25.)
---	--	--	-------------------------------

Būs jauna radiola „Latvija„

Nākošajā gadā radiolas „Akords“ vietā VEF paredzējusi ieviest ražošanā jaunu radiolu „Latvija“, ko konstruējusi konstruktoru grupa b. Onzuļa vadībā. Jaunajā pirmās klases radiolā ieviests jauns konstruktīvi tehnoloģisks princips. Šasijas vairs nav, bet viss uztvērējs sastāv no atsevišķiem kopā samontētiem blokiem. Pavisam aparātā ietilpst septiņi bloki, kas izveidoti pēc iespiesto shēmu principa. Savienojumiem tādējādi vairs nekalpos līdzšinējie shēmu vadi. Radiolā ievietotie četri skaļruņi, kas ne tikai dod telpisko atskaņojumu, bet ievērojami uzlabo arī uztvērēja skaņu kvalitāti.

Uztvērējā bez parastajiem viļņu garumiem vēl ietilpst ultraīsviļņu bloka sistēma, kas dod iespēju radio abonētam uztvert ultraīsviļņu raidītājus. Vēl aparātā iebūvēts augstfrekvences bloks ar klaviatūras mehānismu un toņa regulatoriem. Uztvērēja vienkāršā apkalpošana padara vieglu tā noskaņošanu ikvienam abonētam.

Radiolai „Latvija“ būs glīts ārējais noformējums. Patlaban rūpnīcā izgatavots pirmais paraugs.

(Padomju Alūksne 1958.12.16.)

Pašlaik eksperimentālajā cehā beidz izgatavot jauno radiolu «Latvija» paraugus. Izgatavošana stipri ietilusi konstruktīvo pārveidojumu un dažādu detaļu trūkuma dēļ. Konstruktori tās nebija pasūtījuši ražošanas nodaļai, un tagad tās ļoti grūti dabūt.

(Vefietis 1959.02.21.)

Jaunās radiolas «Latvija» paraugs.

(Vefietis 1959.05.05.)

Attēlā: (no kreisās) mehāniķis A. Jurovskis meistars K. Žarinovs un montētājs J. Frīdlenders sagatavo radiolas «Latvija» nosūtīšanai uz Ņujorkas izstādi.

(Padomju Jaunatne 1959.04.15.)

Rīgas elektrorūpnīcas kolektīvs pirmo reizi no konveijera noņēma modernizētos elektriskos atskaņotājus, kurus rūpnīca piegādās VEF remontēšanai jaunajās radiolās «Latvija». Jaunajiem atskaņotājiem būs trīs ātrumi — 33, 45 un 78 apgriezieni minūtē.

REMR kolektīvs radiolai izgatavoja trīs ātrumu elektroatskaņotāja paneli EPU 1M.

(Dzimtenes Balss 1959.08.19.)

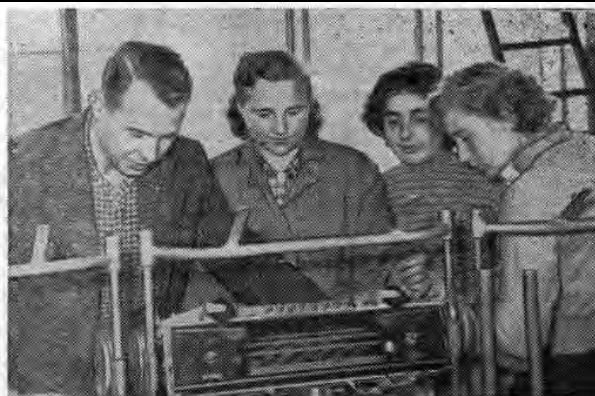
Jaunie konveijeri tagad jau uzstādīti ražošanas iecirkņos. Pilnībā nodots ekspluatācijā radiolu skaņošanas konveijers. Beidz uzstādīt konveijera līniju šasiju montāžai.

Jaunos konveijerus kokapstrādes ceha lakošanas iecirknim izgatavo b. Dravnieka brigāde. Bez tam šī brigāde uzstāda elevatorus radiokastu pārvietošanai no viena stāva uz otru.

(Vefietis 1959.09.19.)

Radiocēhs oktobrī sāks izlaist jauno radiolu «Latvija». Tās radišanā aktīvi piedalās liels inženieru-radiistu un konstruktoru kolektīvs. Daudz darba, izgudrotāju izdomas pielika mūsu tehnologi un instrumentālisti ierīču izgatavošanā. Radioceha otrais un trešais stāvs pilnībā rekonstruēti, uzstādīti trīs jauni konveijeri mezglu un radiolu šasiju montāžai. Blakus strādniecēm, kuras mācās izpildīt jaunas operācijas, bieži var redzēt konstruktorus, tehnologus un meistarus, kas lietišķi palīdz apgūt jaunos izstrādājumus.

Attēlā: meistars b. Fjodorovs iepazīstina strādnieces ar jaunās radiolas šasijām.

(Vefietis 1959.09.30.)

Pirmie simti radiolu «Latvija»

Radiocēhā no konveijera nonākuši pirmie simti radiolu «Latvija». Jaunā radiola no līdz šim ražotajiem radioaparātiem atšķiras ar konstrukciju un ražošanas tehnoloģiju. Tai ir skaņu plašu atskaņotājs ar trim ātrumiem. Radiolas šasija sastāv no četriem iespiestiem blokiem, kuros visi vadi aizstāti ar līnijām, kas iespiešanas ceļā pārnēstas uz folijēta getinaksa.

(Vefietis 1959.10.24.)

(Vefietis 1959.11.05.)

(Vefietis 1959.11.14.)

Neraugoties uz mūsu kolektīva, kā arī citu iecirkņu pūlēm, radiolas «Latvija» izlaides grafiks pagaidām netiek pildīts. Daudz rūpju sagādā starpfrekvences bloku regulēšana šasijā. Pagaidām notiek strīdi starp RCL un radiobiroju: kas vainojams bloka regulēšanas grūtībās. Taču radiomontētājiem no šādiem strīdiem labuma maz. Konstrukтивie trūkumi tiek novērsti ļoti gausi.

Nav atrisināts jautājums par augstfrekvences magnēta antēnas regulēšanu, pagaidām regulēšanas darbietilpība ļoti liela. Šis darbs prasa vairāk cilvēku, nekā bija paredzēts. Konstruktori strādā, ienes daudz izmaiņu, bet nav zināms, kad šīs izmaiņas beigsies un mēs varēsim mierīgi strādāt.

Par radiolu «Akords» un «Latvija» koka korpusu jaunas apstrādes tehnoloģijas un kompleksās mehānizācijas izstrādāšanu A. Balodim, V. Vecinānam, J. Kravalim, E. Krieviņam, A. Marjasinam, I. Pogam, O. Poriņam un A. Spalviņam piešķirta Latvijas PSR Valsts prēmija.

(Zinātne un Tehnika 1960.Nr. 03)

Latvijas PSR valsts prēmijas laureāti

A. BALODIS,
vecākais inženieris-
konstruktors

V. VECINĀNS,
rūpnieciskais inženieris

J. KRAVALIS,
GEN tehnoloģiskā
biroja vadītājs

E. KRIEVIŅŠ,
kokapstrādes ceha
vadītāja vietnieks

A. MARJASINS,
kokapstrādes ceha
vadītājs

I. POGA,
GMN inženieris-
konstruktors

O. PORIŅŠ,
galvenā tehnoloģa
nodalys inženieris

A. SPALVIŅŠ,
galvenā tehnoloģa
nodalys inženieris

(Vefietis 1960.08.31.)

РАДИОЛА „ЛАТВИЯ“

Р. Фридрихсон

Радиола «Латвия» состоит из семилампового АМ-ЧМ супергетеродинного радиовещательного приемника, разработанного на функциональных блоках с применением печатного монтажа и трехскоростного электропроигрывателя, размещенных в одном ящике настольного оформления размерами 590 × 420 × 360 мм. Вес радиолы — 20,5 кг.

Apraksts, dati, shēma un attēli žurnāla Radio atvērumā.

(Радио 1960.Nr.04)

ČETRAS REIZES REMONTĀ

Pilsonis Zaikins iegādājās mūsu, «Moskultorga» veikalā Nr. 25 radiolu «Latvija» (rūpnieciskā Nr. 043347). Pēc mēneša radiola nokļuva garantijas remontā patvarīgu skaļuma izmaiņu dēļ. Tika nomaiņita daļa spuldžu. Pēc divām nedēļām uztvērējs atkal atgriezās remontā. No 10 kondensatoriem nomaiņījām 5. Divu mēnešu laikā radiola četras reizes bija remontā. Taču izrādījās, ka darbnīcas apstākļos to nav iespējams izremontēt. Pircējam bija jādod cita radiola. Nederīgo radiolu «Latvija» Nr. 043347 atgriežam rūpniecībai.

Maskavā.

(Vefietis 1960.08.24.)

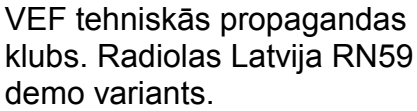
Mūžīgā cīņa par kvalitāti ar “sociālistiskās sacensības” palīdzību acīmredzot pakāpeniski deva rezultātu, un radiola Latvija RN59 bija pirmā bijušajā PSRS, kurai no 1963.09.01. noteikts gadu ilgs garantijas laiks.

Iedzīvotāji gluži pamatoti pieprasa palielināt uztvērēju drošību garantijas laikā, bet pašu garantijas laiku pagarināt līdz vienam gadam.

VEF kolektīva pieredze rāda, ka šādas iespējas ir. Nav nejaušība, ka tieši šīs lielās rūpnieciskās saimes apņēmās strauji paaugstināt produkcijas kvalitāti un kopš šī gada pirmā septembra palielinājusi radiolas «Latvija» garantijas laiku no 6 mēnešiem uz 12 mēnešiem. Tas neapšaubāmi dos iespēju valstij ietaupīt daudz līdzekļu.

Vairāku gadu ilga garantijas radiodarbnīcu darba analīze dod pamatu secināt, ka radiouztvērēji visbiežāk iziet no ierindas pirmajos divos trijos ekspluatācijas mēnešos. Tātad radiouztvērējos ir bijuši apslēpti defekti.

(Zinātne un Tehnika 1963.Nr.12)

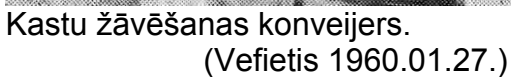

(Vefietis 1960.12.28.)

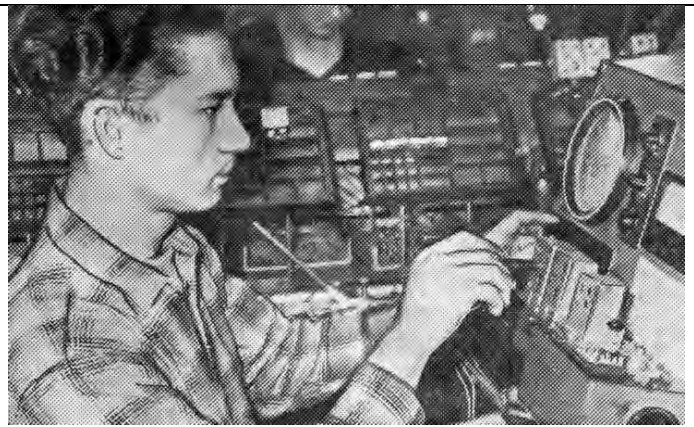

(Zinātne un Tehnika
1961.Nr.09)

Attēli no radiolas Latvija RN59 ražošanas procesa.

(Vefietis 1960.08.24.)

(Vefietis 1960.11.16.)

(Vefietis 1961.06.28.)

(Техника Молодёжи 1960.Nr.12)

(Vefietis 1961.02.08.)

(Vefietis 1961.06.07.)

(Vefietis
1961.08.09.)

Bloku montāžas un
spoļu tīšanas
nodaļa.

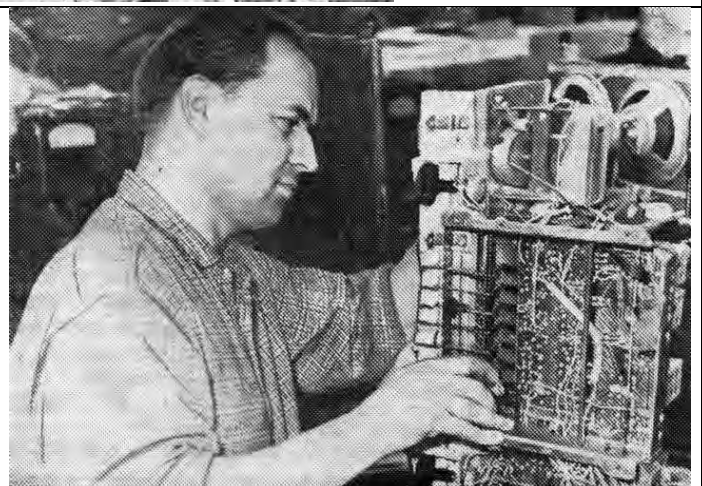
(Vefietis
1961.11.22.)

(Cīņa 1961.11.11.)

(Vefietis 1961.11.22.)

(Vefietis 1961.12.28.)

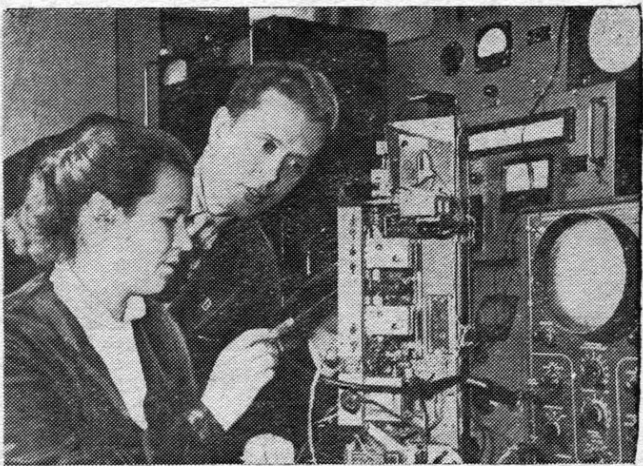
Radiolas Latvija RN59 ražošana notika paralēli eksportam domātās radiolas Latvija 2 ražošanai, un turpinājās līdz radiolas Latvija M ražošanas sākumam 1964. gadā.

Pavisam saražotas 2047546 visu modeļu radiolas Latvija.

(Ločmelis J. VEF mans liktenis, Rīga, 2005.)

1968.02.02. laikrakstā Vefietis minēts 2047232 saražoto radiolu skaits.

Radiola Latvija 2 (RE 161)

Inženiere Tamāra Zasipkina un izstrādes galvenais konstruktors R. Fridrihsons izstrādā jaunu radiouztvērēju, kas piemērots darbam tropiskajos apstākļos. Šāds uztvērējs paredzēts eksportam uz dienvidu un dienvidaustrumu valstīm.

(Vefietis 1960.05.04.)

Pašlaik jaunu radiolu modeļu izstrādes birojs rada radiolu eksportēšanai uz tropiskajām zemēm. Tas būs jauns aparāts uz «Latvijas» bāzes.

(Vefietis 1960.05.04.)

Tālu aiz Dzimtenes robežām iet mūsu rūpnīcas produkcija. Karstajās tropu zemēs var sastapt radiolas un telefona-telegrafa aparāturu ar VEF marku. Tropiskajām zemēm paredzētā produkcija prasa speciālu izveidojumu.

Attēlā: ķīmijas laboratorijas darbiniece Irēne Saksons pārbauda radiolas «Latvija» skalas. Šīs radiolas eksportēs uz tropiskajām zemēm.

(Vefietis 1961.03.29.)

Lai arī cik labs būtu kāds ražojums, to vienmēr var padarīt vēl labāku, pilnveidotāku. Piemēram, radiola «Latvija» nemaz nav slikta. Taču arī tās konstrukciju nolemts uzlabot. Pašlaik beidz izstrādāt jaunu modeli «Latvija — 2», kas tiks ražota eksportam un būs piemērota darbam tropiskajos apstākļos. Uz tās pa-

(Vefietis 1961.05.05.)

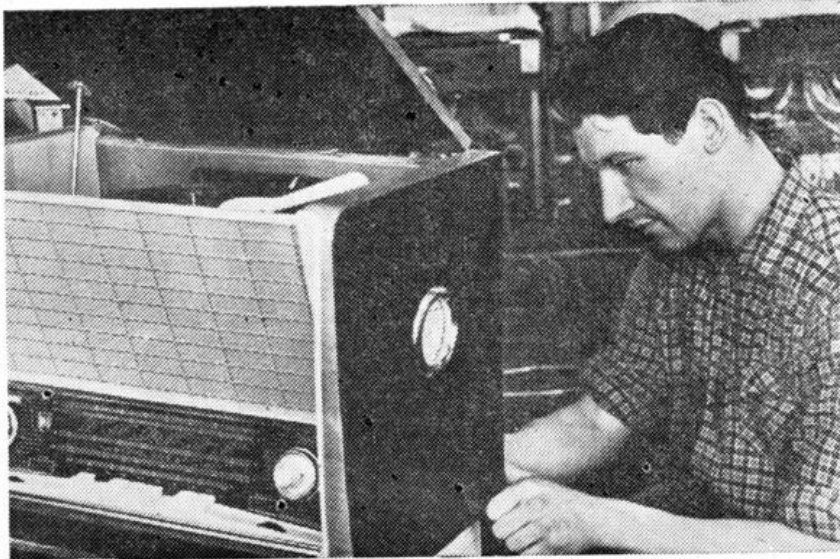
Pagājušais mēnesis bija ļoti sasprindzināts instrumentu ceha štanču iecirknī. Vajadzēja steidzami izgatavot štances radiolai «Latvija-2». Termiņš bija ļoti īss, tāpēc vajadzēja krietni vien papūlēties.

(Vefietis 1961.07.26.)

Ražojumus ar VEF marku šodien pazīst ne tikai mūsu zemē un tautas demokrātijas valstīs, bet arī daudzās Āzijas, Āfrikas un Latīņamerikas zemēs. Tāpēc VEF konstruktori rūpējas, lai rūpnīcas izstrādājumi būtu piemēroti arī tropiskajam klimatam. Nesen eksperimentālais cehs izgatavoja pirmo partiju radiouztvērēju «Jantar» un radiolu «Latvija-2». Tie izgatavoti divos dažādos variantos — viens domāts zemēm ar parasto mēreno klimatu, otrs — tropiskajām zemēm.

Radiouztvērējā «Jantar» ir tikai īso un vidējo viļņu diapazoni. «Latvija-2» izveidota uz radiolas «Latvija» bāzes; radiolai uzlabota kastes forma un apdare, tajā ievietots jauns skaņu plašu atskaņotājs ar četriem ātrumiem.

(Zinātne un Tehnika 1961.Nr.09)

Regulēšana ir pati sarežģītākā operācija, tā prasa augsti kvalificētus strādniekus. Par vienu no labākajiem regulētājiem radiocehā ar pilnām tiesībām skaitās Duntis Puriņš. Labi apguvis savu specialitāti, viņš pārsniedz ražošanas normas.

Attēlā: regulētājs Duntis Puriņš regulē radiolu «Latvija-2», kas paredzēta eksportēšanai uz zemēm ar tropisku klimatu.

(Vefietis 1962.03.21.)

Eksportam paredzētās radiolas Latvija 2 ražošana notika paralēli radiolas Latvija RN59 ražošanai, iespējams no 1960. līdz 1963. gadam. Konkrētā modeļa ražošanas apjoms nav noskaidrots.

1. klases radiola Latvija M

Radiolai «Latvija» jauns ietērps

Sais dienās VEF kokapstrādes cehā sāka izgatavot radio-kastes modernizētajām radiolām «Latvija-M». Tās ir glītākas. Vairākas metāla un koka detaļas aizstātas ar krāsainu plastmasu. Tā kā krītni samazinājies darba patēriņš, uzņēmums varēs ietaupīt vairāk nekā 200 000 rubļu gadā.

Aprīļa sākumā radiolas jaunā noformējumā būs jau pārdošanā.

(Komunisti 1964.04.01.)

“Uz Kubu aizceļoja telefonu staciju rezerves daļas, uz Bulgāriju – vairāk nekā tūkstoš modernizēto radiolu «Latvija-M», uz Afganistānu — telefonu rezerves daļas, uz Indiju — telefona stacija, uz Mongoliju — telefona aparāti.”

(Cīņa, 1964.11.05.)

Radiolas Latvija M ražošana notika no 1964.04. līdz radiolas VEF Radio ražošanas sākumam 1965. gada jūlijā. Konkrētā modeļa ražošanas apjoms nav noskaidrots.

1. klases radiola VEF Radio (sākotnējais nosaukums VEF Radio 65)

“Otrās klases radiolas «Latvija» vietu ieņems pirmās klases radiola «VEF Radio-65», kurai būs uzlabota akustika un glītāka ārējā apdare.”

(Dzimtenes Balss 1965.02.20.)

“«VEF - Radio» tā saucas jaunā radiola, kas drīz slīdēs pa VEF radioceha konveijeru. Atšķirībā no līdzīgās radiolas «Latvija», ko uzņēmums izlaiž jau vairākus gadus, jaunajam modelim ir konstruktīvas priekšrocības: uzlabota shēma, labāki akustiskie dati, teicama ārējā apdare. «VEF - Radio» izgatavos divos variantos — kā galda radioaparātu un uz augstām kājām.

Vefieši pabeiguši iekārtot speciālu nodaļu, kur uz konveijeru līnijām montēs iespiesto shēmu blokus jaunajam radioaparātam. To sāks ražot sērijās uz Padomju Latvijas 25. gadadienu. Paredzēts nākamgad saražot 450.000 radiolu «VEF - Radio».

(Za Pobedu Komunizma 1965.05.29.)

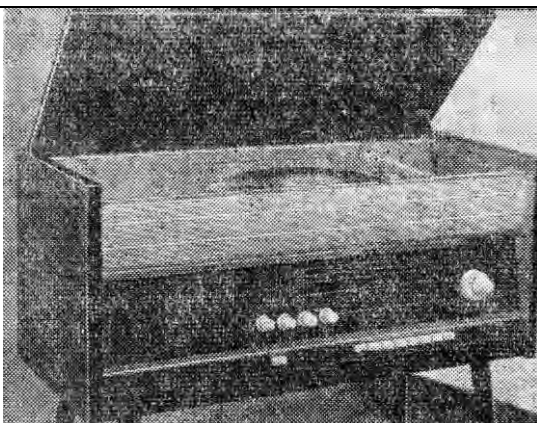

ВЭФ — РАДИО 65 — сетевая радиолa. Ее приемник работает в диапазонах длинных, средних, коротких и ультракоротких волн. Чувствительность в длинноволновом и средневолновом диапазонах 30—60 мкВ, в коротковолновом 40—80 мкВ, в ультракоротковолновом 2—5 мкВ. Диапазон звуковых частот, воспроизводимых в тракте АМ, 60—7000 Гц, а в тракте ЧМ 60—12 000 Гц. Питается от сети переменного тока напряжением 127 и 220 В. Разработчик и изготовитель — завод ВЭФ г. Рига.

(Радио 1965. Nr.05)

Ar krietniem darba veikumiem republikas svētkus sagaida arī radioceha kolektīvs. Vīrs plāna izgatavoti vairāk nekā divi tūkstoši radiolu un radiouztvērēju. Tirdzniecības tīklam jau nodota jaunā tranzistoru uztvērēja «VEF-Spīdola» pirmā partija, un jubilejai tiek gatavota vēl viena velte — jaunā radiola «VEF-Radio».

(Dzimtenes Balss 1965.06.22.)

В прошлом году рижский завод «ВЭФ» приступил к серийному выпуску радиолы «ВЭФ-Радио». Радиолa состоит из восьмилампового супергетеродина радиоприемника первого класса и трехскоростного электропроигрывающего устройства. Приемник рассчитан на прием программ радиовещательных станций в диапазонах длинных, средних, коротких и ультракоротких волн, причем коротковолновый диапазон разбит на два поддиапазона. Для приема станций в диапазонах средних и длинных волн применена внутренняя ферритовая антенна, а в диапазоне УКВ — внутренний диполь. В радиолe предусмотрена плавная регулировка тембра отдельно по высшим и низшим звуковым частотам. Размеры радиолы 740×336×320 мм, вес ее 21 кг.

Первые образцы радиолы получили положительные отзывы покупателей. В публикуемой ниже статье приводится краткое описание электрической схемы и конструктивного оформления радиолы «ВЭФ-Радио».

Apraksts, shēma un dati žurnālā Radio. (Радио 1966.Nr.05)

Miljonā radiola «VEF-radio» šodien nopemta no konveijera VEF radioaparātu ražošanas iecirknī. Šo notikumu atzīmēja ar svinīgu mītiņu, kurā pulcējās radioaparātu ražotāji. Labākie montētāji, regulētāji un atslēdznieki montētāji saņēma prēmijas. Radiolu «VEF-radio» rūpnīca sāka ražot 1965. gada otrajā pusē. Šo modeli nomainīs augstas klases radiola «Rapsodija», kas konstruēta uz «VEF-radio» bāzes. B. Belkina	Īsi pirms ražošanas beigām saražota miljonā radiola VEF Radio. Rīgas Balss 1968.01.09.)
Pirmajā februārī uzņēmums beigs izlaist «VEF-Radio», tā vietā uz konveijera nāks radiola «Rapsodija».	(Rīgas Balss 1968.01.17.)

Radiola ražota no 1965. gada jūlija līdz 1968. gada 31. janvārim.
Saražotas 1034404 radiolas VEF Radio.

(Ločmelis J. VEF - mans liktenis, Rīga, 2005.)

1. klases radiola VEF Rapsodija

«Rapsodija» no savas priekšgājējas — radiolas «VEF-Radio» atšķiras pēc izskata. Pircēju prasības nemitīgi pieaug, un šodien viņus vair neapmierina radiokastes forma, kas bija moderna vakar. Nav šaubu, ka radiolas formas mainīšana palielinās vefiešu produkcijas noletu.

1. februārī «VEF-Radio» finišēs, un tās vietā stāsies «Rapsodija». Tāja sakarībā paredzamas vairākas rekonstrukcijas. Piemēram, tiks pārtaisīts celtnis, pārkārtotas darba vietas.

(Vefietis 1968.01.09.)

Gatavojam «Rapsodiju»

Mūsu ceļam tuvākajā laikā jāapgūst jaunās radiolas «Rapsodija» radiokastu izlaide. Šim darbam veltijam lielu uzmanību. Jaunā radiokaste taču ir jauni darba rīki, jaunas ierīces, jauna tehnoloģija. Ierīces no koka izgatavojam paši, bet metāla darba rīkus izgatavo instrumentu cehs.

Kaut arī darba apjoms ir liels, tomēr kolektīvs sekmīgi tiek galā ar uzdevumu. Sevišķi daudz darba ir galdniekiem. Viņiem jā rūpējas gan par taru, gan par ierīcēm. Mainās montāžas iecirknis: tiek pārkārtotas montētāju darba vietas.

Jaunumi būs arī radiokastu plāksņu slīpēšanā. Agrāk šo operāciju izdarīja ar rokām, bet drīz strādniekus nomainīs mašīnas. Jau tagad iecirknī uzstāda piecus slīpēšanas pusautomātus.

Daudz rūpju mums visiem sagādāja poliestera laka. Tagad šis grūtības pārvarētas. Daudz nākas nervozēt arī tagad, apgūstot jauno radiokastu ražošanu, taču visi mēs ticam panākumiem. Ticam, jo saprotam, ka jaunieviesums atvieglēs mūsu darbu.

B. HAVINS,
virsmas apstrādes ceha inženieris
tehnologs

(Vefietis 1968.01.26.)

«RAPSODIJA»

● VEF RADIOLU MILJONIEM LIELIE «METIENI»
● JAUNUMS PATIKS PATERĒTĀJIEM

Pavisam drīz no radio ce-
ha konveijera sāks nonākt
jaunā radiola «Rapsodija»,
kas stāsies radiolas «VEF-
Radio» vietā.

Radiouzīvējiem un radiolām
ar VEF marku jau sen ir
liels pieprasījums. To liecina
miljoniem lielle «metieni».

Pirmo radiolu — «Miers» —
mūsu rūpnīca sāka ražot 1954.
gadā un izgatavoja 42.000 šo
radiolu.

1956. gadā radiolu «Miers»
nomainīja pirmās klases radiola
«Lukss», ko ražoja apmēram
četrus gadus. Tā izturēja sacen-
sību ar daudziem modeļiem. Ra-
diolu «Lukss» izgatavoja gan
drīz divarpus reizes vairāk ne-
kā radiolu «Miers» — 112.338.
Tajā pašā gadā dzima arī ra-

diola «VEF-Akords». Piecos ga-
dos nāca klajā vairāk nekā mil-
jons, precīzi — 1.052.956 šīs
radiolas.

Vispopulārākā bija mūsu ra-
diola «Latvija». Septiņus gadus
tai bija liels pieprasījums.
2.047.232 «eksemplāru» — tads
ir šīs radiolas «metiens».

1965. gadā radiolu «Latvija»
nomainīja «VEF-Radio». Tālāka
mekanizācija, automatizācija un
konveijerizācija deva iespēju
miljonu lielu «metienu» šai
radiolai sasniegt ātrāk nekā
divarpus gadu laikā.

«Rapsodija» ir sestais VEF
radiolu modelis.

Vefiešu jaunā radiola izceļas
ar skaistu izskatu, tai ir mo-
dernākas līnijas. Nav šaubu, ka
ši jaunā vefiešu radiola patiks
pircējiem.

(Vefietis 1968.02.02.)

No sarunas ar VEF direktoru V. BIRKENFELDU.

«Šis gads — piecgades trešais gads kļuvis par daudzu jaunu, modernāku izstrādājumu dzimšanas gadu. Piemēram. «VEF-Rapsodija» ir nomainījusi radiolu «VEF-radio». Starp citu, tā ir pēc skaita sestā. Tajā īstenota pašreizējā tendence radīt mājīgumu nelielās telpās. «VEF-Rapsodija» aizņems nelielu platību, bet tās forma vairāk nekā iepriekšējām radiolām atbilst dzīvokļa vai darba kabineta mūsdienu interjeram.»

(Rīgas Balss 1968.06.13.)

VEF februāra — otrajā dekadē
sāka sērijveidā ražot jauno
radioaparātu «Rapsodija». Tas
ir sestais radiolas modelis ar šī
uzņēmuma marku. Tā ir skaista
un ar uzlabotām tehniskām
īpašībām. Attēlā: montētāja
Irene Burdakova pārbauda
jauno radiolu.

(Rīgas Balss 1968.02.28.)

Tiesa, jaunu izstrādāju-
mu, pie kādiem pieder arī
radiola «VEF-Rapsodija»
un tranzistoru radiouzīvē-
rējs «VEF-12», ražošana
neizbēgami sadursīs ar zi-
nāmām grūtībām. Taču ve-
fieši daudzas reizes pierā-
dījuši, ka viņi spēj pārva-
rēt jebkurus šķēršļus, ka
VEF marka droši garantē
ražojumiem augstu kvali-
tāti, darba drošību un ilgu
mūžu.

(Cīņa 1968.08.28.)

Radiola „Rapsodija“

1954. gadā VEF radioceha kolektīvs izlaida pirmo radiolu „Miers”. Turpmākajos gados tika izstrādāti vēl 5 radiolu modeļi. Pavisam saražots vairāk nekā 4 miljoni radiolu. Februāra otrajā dekādē sākusies radiolu «Rapsodija» sērijveida ražošana. Tas ar Ļeņina ordeni apbalvotajā Valsts elektrotehniskajā rūpnīcā VEF ir jau sestais modelis. Jaunā radiola izceļas ar elegantu izskatu un labām tehniskajām īpašībām. Tā neapšaubāmi iemantos patērētāju simpātijas.

Attēlā: jauniešiem patīk skaistā radiola.

(Darba Karogs 1968.02.24.)

Ar analoģu foto un tekstu, tikai nomainot virsrakstu, par radiolas VEF Rapsodija izlaidi ziņoja daudzi toreizējās Latvijas PSR reģionālie laikraksti:

VAI JUMS ARĪ PATĪK?	(Komunārs 1968.02.24.)
JAUNAS PRECES CEĻOS PIE PIRCĒJIEM	(Komunisti 1968.02.21.)
«Rapsodija» iziet tautās	(Ļeņina Ceļš 1968.02.20.)
Sestais modelis	(Ļeņina Karogs 1968.02.29.)
JAUNUMI	(Padomju Venta 1968.03.02.)
Skaistas!	(Padomju Zeme 1968.02.27.)
„Rapsodija“	(Stars 1968.03.02.)

Pēdējā «Rapsodija»

Sinis dienās VEF radiocehā izgatavoja pēdējo radiolu «Rapsodija». Šo modeli uz konveijera ražoja veselu gadu. Šajā laikā uzņēmuma laudis izgatavoja 440 000 pirmās klases aparātu. Tagad lampu uztvērēju ražošana pārtraukta, jo paplašina tranzistoru aparātu «VEF-12» izlaidi.

(Rīgas Balss 1969.02.04.)

J.Ločmelis savā grāmatā “VEF - mans liktenis”, Rīga, 2005., 43.lpp. uzrāda 410722 saražotas radiolas VEF Rapsodija.

VEF vēstures muzejā atrodas radiola VEF Rapsodija ar uzraksta plāksnīti, kura vēsta par lampu radioaparātūras ražošanas nobeigumu rūpnīcā.

Radiolas VEF Rapsodija ražošana notika no 1968.02. līdz 1969.01.31.

Atvadāties no rūpnīcas VEF lampu radiouztvērējiem ar nezināmas interneta meitenes skumjo nostalgiju par “lampu uztvērēju silto skaņas tembru”.

